Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 266 (7. 355) 1990 йил 22 ноябрь, пайшанба Баҳоси 3 тийин.

⊙ «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида кўплаб ёшлар меҳнат қилишади. 4-цех тикувчи-мотористкаси Гулчеҳра Расулова 117-ўрта мактабни тугатибоқ шу ерда меҳнат қила бошлаган. Ҳозир у дугоналарига самарали меҳнати билан намуна бўлмоқда.
СУРАТДА: Гулчеҳра Расулова.

Коммунист нуқтаи назари

ЭЪТИҚОДНИ ТАРК ЭТМАЙМАН

ҚАНДАЙ қилиб яхши яшаш мумкин? Афсуски, бугунги турмушимизда бу саволга ҳар куни дуч келаяпмиз. Бозор иқтисодиётига ўтсак у бўларкан, бу бўларкан деган гаплар тез-тез қулоққа чалинадиган бўлиб қолди. Лекин пештахтада гўшт ёки яна бошқа бир нарсанинг йўқлиги сабабли партияни тарк этмоқчи бўлган кишиларга ҳеч тушунолмайман. Чунки кўз олдингизга бир келтириб кўринг, кўп партиявийлик бўлса, ҳамма жойни ноёб маҳсулотлар билан тўлдириб ташлашсин. Эътиқодига қарама-қарши бориб бўлса ҳам ўша партияга аъзо бўлармикин киши? Эҳтимол шундай ҳам бўлар, ҳатто бир партиядан иккинчи бирига нарса учун оғиб кетувчилар учрар. Аслида бунга шубҳа қилмаса ҳам бўлади. Ўша биз партия аъзолигига кирган 20-йилларда турли партиялардан вакиллар қишлоғимизга келиб ташвиқот олиб боришарди. Бири ундай бўлади деса, яна бошқаси бундай деб ваъда берарди. Кечагидек эсимда, Зангиотада камбағаллар урушга боришга қарши чиқиб қўзғолон кўтарган. Халқ эса кимнингдир ортидан бориши керак эди. Ана шунда большевиклар партияси шу ишончга сазовор бўлди. Меньшевиклар ёки эсерлар сафида бўлиш эмас, айнан большевикларга қўшилиш биз учун бир умрлик ҳаёт мазмунига айланиб қолди.

Ҳозир кўпинча менга коммунистлар сафини тарк этаётган кишилар ортиб бораётганлигини айтишади, ҳамда Коммунистик партия ўз мавқеини сусайтирганлигидан шундай бўлаяптими, деб ишонтиришмоқчи бўлишади. Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас. Шу масала бўйича ўзим яқинда гувоҳи бўлган воқеа хусусида гапирмоқчиман.

Чилонзор ноҳиясида партиядан чиқаётганлар рўйхатига кўзим тушиб қолди. Улар ҳар хил тоифадаги кишилар. Бир аёл ўз юрти Украинага кетиб яшамоқчи бўлган, партия ҳисобидан эса ўчирилмаган. Бир неча ойдан кейин қайтиб келади-да, бироз яшар-яшамас яна бир бошқа жойга кетиб қолади. Кейинги марта қайтиб келганида турар-жойидаги коммунистлар нима учун аъзолик бадалини тўламаётгани билан қизиқишади. У кимгадир зарда қилиб турар жой бошқармасининг котибасига партия билетини ташлаб кетади. Ёки яна бир аёл ҳеч қандай важи кўрсатилмасдан партиядан кетиш истаги борлигини билдириб ариза ёзади. Лекин булар орасида бирорта ҳам партия кексаси ёки кўп фаолиятли коммунистни учратмадим. Ҳа, менимча эътиқодига маҳкам одам у ким бўлишидан қатъи назар ўша эътиқодни тарк этолмайди. Битта фикр, битта дилга эга бўлган киши оғмачилик қилмайди, ўзи шундай одамларни кўриб туриб жим туролмайди.

Иттифоқимизда бўлаётган воқеаларни олинг, «Ойнаи жаҳон» қулоғини бураб улгурмасингиздан хилма-хил воқеаларнинг гувоҳи бўласиз. Ҳатто баъзиларидан гоҳида бехабар қолиб кетасиз. Яна ўша етишмовчилик, танқислик... Гўё ҳаммасига партия айбдор. Шундай дегувчилар «Нега ўзим қараб турибман» деган саволни ўзига ҳам ҳеч бериб кўрганмикин? Мол келса темир йўлда ушланиб қолса, темир йўлдан ўтса омборда бекитилиб қўйилса. Ким назоратига олади, ким уни изга туширади? Айбни тўнкаб қўйишдан осон иш йўқ, дунёда.

73 йил мобайнида ўзбек халқи нималарни бошидан кечирмади? Ўзим иштирок этган Бекободдаги пўлат эритиш печини уч йил ўрнига бир ярим йилда қуриб битирганига фақат таҳсин айтиш керак, холос.

Партиянинг обрўси, мавқеи ана шу пайтлар-даёқ тобланиб, мустаҳкам ишончни олиб бўлган. Биз ҳам ўз вақтида В. И. Ленинга, унинг ғояларига ишониб партияга кирганмиз. Бу ғояларга ишончимиз зўр, шундай экан коммунистлар сафини ҳам асло тарк этмаймиз.

Йўлдош БОБОЖОНОВ,
1920 йилдан КПСС аъзоси.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

В. И. Ленин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат дорилфунунида 21 ноябрь куни олий ўқув юртининг 70 йиллик юбилейи муносабати билан бир гуруҳ олимлар ва мутахассисларга мукофотлар топширилди.

ССЖИ Президентининг фармонига биноан Тошкент дорилфунуни тарих факультетининг доценти, тарих фанлари номзоди М. Шапсанов Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланди.

Ўзбекистон ССЖ Президентининг фармонига биноан кўп йиллик самарали илмий-педагогик фаолияти, халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаш ишига қўшган катта ҳиссаси, фанни ривожлантиришдаги хизматлари ва фаол жамоатчилик фаолияти учун В. И. Ленин номли Тошкент давлат дорилфунунининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларига «Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган фан арбоби», «Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган халқ таълими ходими» унвонлари берилди, Ўзбекистон ССЖ фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг раиси М. И. Иброҳимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов топширдилар.

(ЎзТАГ).

Истеъмол буюмлари манзурми?

КАСАНАЧИЛАР

«ШАРҚ гули» бадиий буюмлар фабрикасининг маҳсулотларига бўлган талаб йилдан йилга ортиб бормоқда. Бунинг ягона мисоли сифатида корхонада тайёрланаётган бири-биридан бежирим ва чиройли дўппиларни айтиб ўтишимиз мумкин. Ушбу цех жамоаси шу кунларда ибрат кўрсатиб ишламоқда. Ҳозир бу ерда бир ой ичида ўн нусхадаги дўппилардан 50 минг донаси тайёрланмоқда.

Цех чеварлари унумли ишлаш билан бирга маҳсулот сифатига ҳам алоҳида эътибор беришаяпти. Жамоа тўққиз ойлик якуни бўйича белгиланган шартномаларини ортиғи билан бажариб, цехлараро мусобақада биринчи ўринни эгаллади.

Цехда ҳаммаси бўлиб 408 киши меҳнат қилади. Улардан 150 таси корхонанинг ўзида, қолганлари эса уйда иш бажарувчи касаначилардир. Улар дўппига гул босиш ва бошқа бир қатор ишларни бажариб, чала тайёр маҳсулотни цех ишчиларига топширишади. Қолган юмушлар эса корхонанинг ўзида бажарилади.

Ҳар бир ишнинг ўзига хос муаммолари бўлганидек, албатта касаначилар билан ишлашнинг ҳам бир қатор қийинчиликлари бор. Чунки уйда меҳнат қилаётган аёлларга ўз вақтида зарур бўлган маҳсулотларни етказиб бериш, бунинг устига улар билан мунтазам алоқа боғлашнинг ўзи бўлмайди, албатта. Бу ишда жамоага маҳаллада чевар деб ном чиқарган Маъмура Тоҳирова яқиндан ёрдам бермоқда. У касаначиларга бош бўлгандан бери ишлаб чиқариш ҳажми бир неча баробарга ортди. сифат ҳам сезиларли даражада яхшиланди. М. Тоҳирова дўппи тикиш сирини дастлаб онасидан ўрганган экан. Қарангки, у ўттиз йилдан бери шу корхонада ўз касбини ардоқлаб келаяпти. Маъмура опанинг ўнлаб шогирдлари ишлаб чиқариш илғорлари қаторидан ўрин олган. Улар жумласига Шаҳло Умарбекова, Муаттар Тоирова, Назира Алиева, Мукаррам Носирова каби чеварларни киритиш мумкин.

Биз цех бошлиғи Нуриддин Турсунов, усталар Маъмура Тоҳирова, Насиба Тошхўжаевалардан касаначиликнинг корхонага келтираётган фойдаси ҳақида сўрадик.

— Бу усулнинг афзаллиги шундаки, биринчидан, болали аёллар уйда иш билан таъминланадилар. Иккинчидан эса уларда ўз фарзандлари тарбияси билан шуғулланишга ҳам яхши имконият туғилади. Бунинг устига цехларимизнинг торлигини айтмайсизми? Уларга биз шунча ишчини сиғдира олмасдик ҳам. Касаначиликнинг яна бир қулайлиги—уйда хотиржам бажарилган иш ҳамиша сифатли бўлишини ўз тажрибамизда синаб кўряпмиз. Бизда шундай касаначилар борки, улар билан ҳақли равишда фахрлансак арзийди. Масалан, Санъат Юнусова ўттиз йилдан бери, Шарофхон Воҳидова эса ўттиз беш йилдан бери ўз меҳнатлари билан корхонамиз ютуғига муносиб улуш қўшиб келишяпти. Бу аёллар ўзларининг келинларига ҳам дўппи тикиш сирларини ўргатишди. Ҳозирда ушбу хонадонларга келин бўлиб келган Зумрад Маҳсумова, Санобар Воҳидовалар ҳам устоз чеварлардан қолишмайдиган бўлишди, — дейди Н. Турсунов.

Корхонада касаначиликка тобора кенг йўл очиб берилаяпти. Мана шу туфайли ўтган ой режалари ортиғи билан адо этилди.

С. СУЛТОНОВ.

ТОШКЕНТДАН БОРГАН ҲАШАРЧИЛАР

КИРОВ ноҳиясидаги 2515-автоколоннада ўз касбининг устаси бўлган ҳайдовчилар кўп. Уларнинг ёрдамида ҳар куни 300 дан зиёд юк ташиш машиналари вилоятимиз жамоаларига яқиндан ёрдам беришяпти. Ўтган йили бу ерда 2,5 миллион тонна юклар манзилга етказиб берилган бўлса, бу йил ушбу кўрсаткични янада орттириб адо этишга аҳд қилинган.

Автоколонна ҳайдовчиларининг яхши бир одатлари бор. Улар ҳамиша қўшни жумҳурият меҳнаткашларига ҳам яқиндан ёрдам беришга ҳозиру нозир туришади. Жумладан, бу йил корхонанинг бир гуруҳ ҳайдовчилари Қозоғистон далаларида етиштирилган мўл-кўл ғалла ҳосилини йиғиб-териб олишда яқиндан ёрдам беришди. Ушбу ҳашарда автоколоннанинг ўн нафар ҳайдовчиси қатнашиб қардошларимиз ҳурматига сазовор бўлишди. Бу ҳайдовчилар орасида Валерий Зиямин, Виктор Борисов, Бахтиёр Қосимов, Евгений Борисов каби пешқадамлар ўзлари бошқарган «КамАЗ» автомашиналари ёрдамида 5230 тонна ғаллани манзилига етказиб бердилар.

С. САЪДИЕВ.

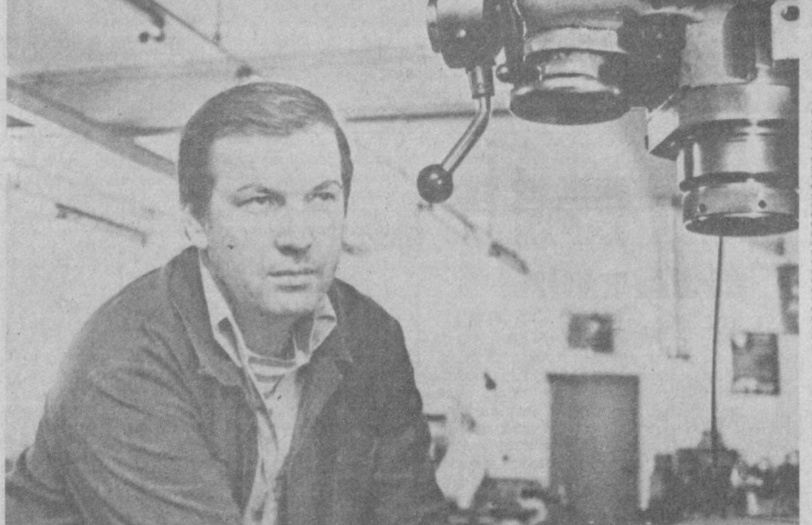

⊙ Анатолий Побединский Тошкентдаги фурнитура ва технология анжомлари ишлаб чиқариш бирлашмаси механика цехининг илғор асбобсоз-чилангири саналади. У ўз меҳнати билан барчага ўрнак бўлмоқда.
СУРАТДА: Анатолий Побединский.
Т. Каримов суратлари.

Бугунги кун нафаси ТО

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ «Бозор ва маданият» мавзуси энг мушкул муаммолардан ҳисобланади. Бинобарин ҳозирги вақтда маданиятнинг бозор муносабатига ўтишдан бошқа йўли йўқ. «Хўжалик юритишнинг янгича шароитида маданият ва санъат муассасалари ишини такомиллаштиришнинг долзарб муаммолари» мавзуида Тошкентда ниҳоясига етган илмий-амалий анжуманда ана шу фикр таъкидланди.

⊙ М. Уйғур номидаги Тошкент санъат илмгоҳида жумҳурият талабаларининг «Инсонпарварлик ва меҳр-шафқат» шиори остидаги плакатлар танлови ўтказилди. Жумҳурият Қизил Ярим Ой жамияти бу танловнинг ҳомийси бўлди.

⊙ Тошкентда «Интурист» маданий-ахборот маркази биносида Ўзбекистон безовчи мусаввирлари уюшмаси аъзоларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Унда жумҳуриятимизда меҳнат қилаётган уюшманинг кўпчилик аъзолари иштирок этдилар.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ КПСС Марказий Қўмитасининг котиби А. Н. Гиренко раислигида КПСС Марказий Қўмитаси партия миллий сиёсати масалалари доимий комиссиясининг амалий мажлиси бўлиб ўтди.

⊙ Москвада уруш кексалари совет қўмитасининг пленуми бўлди.

⊙ Кеча Москвада РСФЖИ журналистлар уюшмаси таъсис қурултойининг иккинчи босқичи иш бошлади.

⊙ Кеча Қирғизистон ССЖ Президентининг Фармони билан жумҳурият пойтахтидаги фавқулодда ҳолат бекор қилинди.

⊙ Қозоғистон Жумҳурияти Олий Кенгаши сессиясининг кечаги мажлисида «Халқ истеъмол моллари айрим турларига шартномавий чакана нархларни қўллашга ўтиш тўғрисида»ги ССЖИ Вазирлар Кенгашининг қарорига нисбатан илгари билдирилган салбий муносабат қайта кўриб чиқилди ва мазкур қарорни рўёбга чиқариш тўғрисидаги масалани Қозоғистон ССЖ Вазирлар Кенгашининг муҳокамасига қўйишга қарор қилинди.

⊙ Кеча кеч соат 20 да РСФЖИ Олий Кенгашида Қозоғистон ССЖ Президенти Н. А. Назарбоев ва РСФЖИ Олий Кенгаши раиси Б. Н. Ельцин Россия ва Қозоғистон ўртасидаги шартномани имзоладилар.

⊙ Москвада касаба уюшмаларининг XII Бутунжаҳон анжумани ўз ишини ниҳоясига етказди.

ХОРИЖДА

⊙ АҚШ Президенти Ж. Буш кеча кечқурун Саудия Арабистонига келди.

⊙ Ироқ парламенти Германиянинг барча фуқароларига мамлакатдан чиқиб кетишга розилик билдирди.

⊙ Индонезия Жумҳурияти Президенти Сухартонинг Вьетнамга қилган дўстона расмий ташрифи ниҳоясига етди.

⊙ Швеция ҳукумати бордию Совет Иттифоқида очарчилик рўй бергудек бўлса қараб турмасликни билдирди.

Бугунги кун нафаси ТО

ИЖОДИЙ ИМТИҲОН

● ОНА-ВАТАНИМИЗ пойтахти Москвада қардош жумҳуриятлар рассомлари ижодий кўргазмаларини ташкил қилиш яхши анъанага айланиб қолди. Шу йилнинг ўзида Ўзбекистондан юборилган бир неча экспозиция ҳам муваффақиятли намойиш қилинди.

Яқинда бир гуруҳ ёш қилқалам соҳиблари жиддий имтиҳондан ўтдилар. А. Турдиев, Ғ. Қодиров, А. Нуриддинов, Ф. Шокиров ва М. Эсоновларнинг энг яхши асарларидан тузилган катта кўргазма москваликларга манзур бўлди.

Беш санъаткор ижодини ўзида мужассамлаштирган бу экспозицияда ўзбек диёрининг заҳматкаш кишилари, гўзал манзаралари тасвирланган талайгина жозибали расмлар ўрин олган эди. «Тинчлик», «Хоразм», «Чорвадор аёл», «Афсона», «Полвон», «Макка сари йўл» каби картиналар кўпчилик эътиборини ўзига жалб этди.

Ушбу кўргазма тўғрисида Москвадаги машҳур санъаткорлар яхши фикр бердилар. Бу илиқ сўзлар кўргазма зали таклифлар дафтаридан ўрин олди.

РОЗИЙ НОМИДА

● ПОЙТАХТДАГИ 127-мактабга Шарқнинг қомусчи олими, табиб ва мутафаккири Абу Бакир Муҳаммад ибн Закариё Ар-Розий номи берилди. Бу аллома ўрта аср Европасида лотинча Розес номи билан танилган эди. Шунингдек у кимё, ботаника, математика, астрономия, мантиқ ва фалсафа сингари фанларни чуқур ўзлаштирган, адабиёт ва мусиқа билан ҳам яқиндан шуғулланиб келган.

Олимнинг табобатга оид асарларидан 36 таси ҳозирда бизга маълум бўлиб, Шарқ ва Ғарбда табобатнинг ривожланишига катта таъсир кўрсатган.

Илм масканига улкан истеъдод соҳиби бўлган ватандошимиз номининг берилиши мактабда табиёт ва жўғрофия фанларининг янада намунали ўқитилишига замин яратади.

Д. САЪДУЛЛАЕВ.

МУХЛИСЛАР МАМНУН

⊙ ТОШКЕНТДАГИ тайёрасозлар маданият саройида жўшқин фаолият кўрсатаётган театр мухлисларга яхши танилиб қолди. Ўтган йиллар мобайнида унинг саҳнасида томошабинларда умидбахш ҳис-туйғу уйғотувчи қатор жазибадор асарлар қўйилди.

Экранларга чиқарилган «Мени ўзинг билан олиб кет» бадиий фильми бадиий матни учун асос бўлган «Бирга ўйнаймиз» пьесаси устида ҳам жиддий иш олиб борилди. Театр бугунги кунда Шекспирнинг «Ўн иккинчи кеча» асарини постановка қилиш билан банд.

Янги йилда бадиий ҳаваскорлар саҳнасига яна бир асарни олиб чиқиш кўзда тутилди.

А. ВАЛИЕВ.

МУСИҚАВИЙ ДАРСЛАР

⊙ ЎҚУВЧИ ёшларда нафосат туйғусини ўстириш мақсадида мактабларда мусиқавий таълимни такомиллаштиришга эътибор кучайди. Бундай маърифий ишлар Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш илмгоҳи томонидан мувофиқлаштирилиб, методик жиҳатдан такомиллаштирилмоқда.

Илмгоҳ ҳузурида ижодий лабораториянинг ташкил этилиши изланувчан мусиқа ўқитувчилари билан яқиндан ишлаш имконини берди. Мусиқа ўқитиш бўйича ҳозирланган янги ўқув дастурларини мактаб таълимида тадбиқ этиш лаборатория олдида турган асосий вазифа ҳисобланади.

Тошкентдаги 18, 27, 79, 110 ва бошқа билим даргоҳлари мусиқачи-педагоглари тақдим этган ўқув дастурлари ўзига хос муҳим хусусиятлари билан ажралиб туради. Эндиликда ушбу мактаблар базасида ўқитувлар самарали изланишларини ўрганишга доир семинар-амалий машғулотлар ташкил этилмоқда. «Мусиқа дарслари — ҳаёт дарслари» деб аталган бу хил тажриба-кузатув машғулотларини лаборатория томонидан умумлаштириб, илғор методик усуллар сифатида жойларда оммалаштириш кўзда тутилди.

ОЗОДАЛИК ҒОЛИБЛАРИГА — ҚИММАТБАҲО СОВҒАЛАР

ДОВ-дарахтлар ўтқазиш ва боғлар яратиш ойлиги учун шу кунларда ҳукм сураётган илиқ ҳаво айни муддао бўлаяпти. Ойликда шаҳримизнинг барча ноҳиялари, меҳнат жамоалари, мавзелар ва маҳаллаларнинг аҳолиси қатнашмоқда.

Ойлик давом этадиган 10 декабрга қадар 21 мингдан зиёд манзарали ва мевали дарахт кўчатларини ўтқазиш, 150 минг буталарни экиш, ободонлаштириш ишларини олиб бориш, сув иншоотларини тозалашга қарор қилинган. Ҳар бир мавзеда кичик хиёбонлар ёки мевали боғлар бунёд этилади. Ихтисослашган илмий-маслаҳат Кенгашининг аъзолари шаҳримизни кўкаламзорлаштириш мақсадида ўтқазиладиган ниҳолларнинг турларини аниқлаб беришди. Манзарали боғдорчилик шўро хўжалиги, «Тошкент гуллари» фирмаси бу борада ҳиммат кўрсатаяпти.

— 10 ноябрдан келгуси йилнинг 10 майигача «Ободонлаштириш, санитария ҳолатни яхшилаш ва биркитиб қўйилган ҳудудларини аъло даражада кўкаламзорлаштириш» умумшаҳар кўрик-танлови ўтказилади, — дейди шаҳар бош агрономи Л. Р. Исломова. — Меҳнат жамоалари, маҳалла қўмиталари, уй-жой, жамоат ташкилотлари ва уй соҳиблари энг яхши натижаларни қўлга киритсалар ғолиб деб топиладилар. Уларни рағбатлантириш учун нафақат дипломлар, балки қимматбаҳо совға-саломлар, жумладан, «Электроника» видеомагнитофонлари, рангли телевизорлар, «Снежинка» музхоналари, шунингдек 100 сўмдан 1000 сўмгача пул мукофотлари ажратилган.

Танловдан кўзда тутилган асосий мақсад — баҳамжиҳат бўлиб шаҳримизни озода, обод ва кўкаламзорлаштиришдир.

НАВБАТ—ҒАЛАТИ КАРВОНГА

⊙ БУЮК ипак йўли йили тадбирларига биноан бу қадимий манзилгоҳларни от миниб босиб ўтиш ҳам кўзда тутилган эди. Навбатдаги кўп кунлик сафар ана шу режа асосида амалга оширилди.

Ўзига хос илмий экспедицияга айланган бу юриш давомида катта масофа босиб ўтилди. Йўлга чиққан мутахассислар Тошкентдан Тузоши довонигача бўлган масофада жуда кўп тарихий ва кўҳна ўтмиш воқеалари содир бўлган жойларнинг жўғрофияси, урф-одати ва маданияти билан қизиқиб танишдилар. Қазилма ишларини олиб бораётган олимлар билан мулоқотда бўлинди.

Совет маданият жамғармасининг Ўзбекистон бўлими, жумҳурият, «Ўзбеклес» ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси вакиллари ва бошқа мутахассислар қатнашган мазкур изланиш чоғида қадимий карвон йўли ўтмишига доир қимматли маълумотларни тўпладилар.

Кўҳна меъморчилик ёдгорликлари намуналари ҳам қўлга киритилди.

Экспедицияда иқтидорли ўқувчи ёшлар ҳам фаоллик кўрсатдилар. Улар Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасига қарашли шаҳар ёш туристлар станцияси тўгаракларининг фаол аъзолари эди.

Буюк ипак йўлига бағишланган навбатдаги илмий экспедицияларидан бири туялар карвони орқали давом эттирилади.

А. ВАЛИЕВ.

МУНОСИБ АРМУҒОН

● ҚАДИМИЙ ҳунармандчиликда кулолчилик санъати алоҳида ўрин тутади. Бундай кўҳна ижод намуналари рассом-кулолчилар сеҳрли қўллари билан янада нафис ва жозибали кўриниш касб этган.

Бугунги кунда ҳам амалий санъатнинг бу соҳаси кенг ривож топмоқда. Таниқли ижодкор А. Раҳимов устахонасида бўлган киши турли хил кўринишдаги нақшин безакли кўзаларни, сопол буюмларни кўриб, баҳри-дили очилади.

Моҳир уста ўзбек шеъриятининг буюк даҳоси Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги олдидан ҳам қатор янги ижод намуналарини қўлдан чиқарди. «Бадиа», «Шоҳкоса», «Нимкоса» каби бадиий композицияларда улуғ мутафаккир шоир асарларига доир безаклар нафис тасвирини топди.

Мазкур ижодий изланишлар намуналари Ўзбекистон амалий санъат музейида яқинда кенг намойиш қилинди.

Р. ОБИДОВА.

Ҳурматли муҳарририят! Маҳаллий Кенгашларга депутатларни сайлаганимизга ҳам сал вақтдан кейин икки йил тўлади. Ҳар бир депутат маълумки, сайловчиларнинг қатор топшириқларини олган. Лекин уларнинг бажарилиши кўпчиликка маъқул бўлаётгани йўқ. Ўзи сайловчилар топшириқлари қандай бўлиши керак? Уларни ҳам назорат қиладиган куч борми? Рўзнома орқали шу ҳақда маълумот берсангиз.

А. МИРЗАОЛИМОВ,
муҳандис.

Кенгашлар ҳаётидан

Сайловчилар топшириқлари: у қандай бўлиши керак?

Муштарийнинг мазкур саволини В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунуни ҳуқуқшунослик куллиётининг доцентлари С. Султонов ва М. Сандазимовлар шарҳлашади.

— ССЖИ Олий Кенгаши Раёсати 1980 йил 1 сентябрда «Сайловчилар топшириқлари юзасидан ишлашни ташкил қилиш» тўғрисида Фармон, шу Фармон асосида барча иттифоқдош жумҳуриятларда сайловчилар топшириқлари билан ишлашни ташкил қилиш тўғрисида Низомлар қабул қилган. «Ўзбекистон ССЖда сайловчилар топшириқлари билан ишлашни ташкил қилиш тўғрисида Низом» эса Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши Раёсатининг 1981 йил 28 декабрь Фармони билан тасдиқланган.

Сайловчилар ўз депутатлари ва халқ депутатлари Кенгашларига топшириқ бериш ҳуқуқи совет тузуми ҳақиқий демократизмининг ёрқин ифодасидир.

ССЖИ халқ депутатларининг мақоми тўғрисида 1989 йил 21 декабрь ССЖИ Қонунининг 27-моддаси сайловчилар ва жамоат ташкилотлари топшириғи масаласини янада ойдинлаштирди. Унда «Округ сайловчиларининг вакиллари қатнашадиган йиғилишлар ёки конференцияларда, жамоат ташкилотларидан сайловлар чоғида эса уларнинг умумиттифоқ ёки жумҳурият органлари съездларида, конференциялари ёки пленумларида халқ депутатлигига номзодлар билан учрашувлар чоғида қабул қилинган топшириқлар топшириқ ҳисобланади.

Сайловчилар топшириқлари уларнинг оддий таклиф, мулоҳаза, илтимос, шикоятлардан фарқи шундаки, топшириқлар сайловолди йиғилишида номзодга ваколат берилиб, барча ёки кўпчилик сайловчиларнинг умумий манфаатларини ифода этади. Таклиф, мулоҳаза, илтимос, шикоятлар эса айрим сайловчи ёки бир сайловчиларнинг манфаатини ифода этиб, умумий характерга эга бўлмайди.

Рўёбга чиқарилиши умумиттифоқ органларининг тасарруфида бўлган топшириқлари ССЖИ халқ депутатларига топшириқлар деб, тегишли жумҳурият ёки маҳаллий органлар тасарруфида бўлган топшириқлар эса иттифоқдош, автоном жумҳуриятлар, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг халқ депутатларига топшириқлар деб қаралади дейилади. Сайловолди йиғилиши томонидан киритилган наказлар уларнинг ижтимоий аҳамияти, асослилиги ва амалга ошириш имкониятига қараб муҳокама қилинади. Топшириқлар тўғрисидаги таклифларнинг маъқулланганлиги ёки рад этилганлиги ҳақидаги қарор йиғилишда қатнашаётган сайловчиларнинг кўпчилигини очиқ овоз бериш йўли билан қабул қилинади.

Топшириқ тўғрисидаги масала сайловолди йиғилишининг кун тартибига махсус масала сифатида киритилади, протоколда ўз аксини топади. Бу протокол маҳаллий Кенгаш ижроия комитетига юборилади.

Сайловчилар топшириқларини бажаришда муҳим босқични: уларни ўрганиш, умумлаштириш ва ижро этиш тадбирларини ишлаб чиқиш ташкил қилинади.

Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ижроия қўмитаси сайловчилар топшириқларини белгилари бўйича гуруҳларга бўлиб, рўйхат қилади, бўлим ва бошқармаларга бажариш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш учун юборади.

Ижроия қўмитаси бўлим ва бошқармаларнинг хулосаси асосида олинган топшириқларни ижро этиш чоралари режа лойиҳаси тузилади, унда топшириқ тушган сайлов округи номери, топшириқ мазмуни, уни бажариш тадбирлари, ким бажариши лозимлиги, муддати акс этади.

Сайловчилар топшириқларини бажариш юзасидан ишлаб чиқарилган режада ижро этиш учун қабул қилинмаган.

Сайловчилар топшириқларини бажариш юзасидан ишлаб чиқилган режа лойиҳаси халқ ваколатлар Кенгаши сессиясида тасдиқланади, чунки бу масала уларнинг ваколатига тааллуқли масаладир. Сессияда сайловчилар топшириқларини бажариш режасини тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилинади.

Сайловчилар топшириқлари ўз мазмуни жиҳатидан турли-туман бўлиб, ваколатчини, халқ ваколатлари Кенгашини иқтисодий ва ижтимоий ривожланиш режаларининг бажарилишига, ижтимоий-маданий қурилишга раҳбарликни фаоллаштиришга қаратилади.

Сайловчилар топшириқлари ваколатчилар, давлат ҳокимияти органлари фаолиятининг дастуридир.

Халқ ваколатчилари Кенгашлари ўз ҳудудида тўла-тўкис иқтисодий ва социал ривожланишни таъминлашда бюджет-молия, социал-маданий соҳасидаги фаолиятида сайловчилардан тушган топшириқларни эътиборга оладилар. Улар ўз ижроия комитети, уларнинг бўлим ва бошқармаларини, муассаса ва ташкилотлари раҳбарларининг сайловчилар топшириқларининг бажарилиши ҳақидаги ахборотларни эшитади, бу тўғрида қарор қабул қилиб, топшириқларнинг ўз вақтида, тўла бажарилишини таъминлайдилар.

Сайловчилардан тушган ҳар бир топшириққа алоҳида карточка тузилиб, унга халқ депутатлари Кенгаши қарорининг номери, вақти, бажарилиш учун белгиланган чоралар, муддати ва бажарувчи ташкилот ёки шахс бажариш жараёни белгиланади.

Сайловчилар топшириқлари бўйича олиб бориладиган ишлар ошкоралик руҳида бўлиб, у ижроия комитетнинг халқ депутатлари Кенгаши аҳоли олдида берган ҳисоботида, мажлисларда, оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиб турилади.

Сайловчилар топшириқларини бажаришда асосий ишни ваколатчилар олиб боради. Номзод ўзининг сайловчилари олдида берадиган ҳисоботида уларнинг топшириқлари бажарилишини кенг ёритиб беради, бажарилиш жараёнини назорат қилиб туради.

«ССЖИда халқ ваколатчилари мақоми тўғрисида» ССЖИ Қонунининг 27—31-моддалари «Сайловчилар ва жамоат ташкилотларининг топшириқлари билан ишлашни ташкил этишга» бағишланган бўлиб, ваколат топшириқларини бажаришга аҳолини уюштиришда ҳамда корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, шунингдек наказларни қандай амалга оширишга ҳаракат қилади, деб кўрсатади. Бу эса В. И. Лениннинг совет депутатлари «ўзлари ишлашлари, ўз қонунларини ўзлари бажаришлари, турмушда содир бўлган нарсаларни ўзлари текширишлари, ўз сайловчилари олдида бевосита ўзлари жавобгар бўлишлари лозим», деган кўрсатмасининг ёрқин ифодасидир

Совет Иттифоқида сайловчилар топшириқлари социалистик демократияни амалга ошириш, совет фуқаролари эрки, иродаси ва манфаатларини ифода этиш, давлатни бошқаришга кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этиш, давлат ҳокимият органлари ва депутатларининг халқ оммаси билан алоқасини мустаҳкамлаш шаклларидан биридир.

КОРХОНАБОП ЖИҲОЗЛАР

ЯПОНИЯДАН жумҳуриятимизга келтирилган қурилмалар «Джуки» деб аталади. Улардан тўқимачилик ва трикотаж саноатида кенг фойдаланиш мумкин.

Япониялик машинасозлик саноати мутахассислари янги ўзлаштирган бундай мураккаб асбоблардан 20 га яқини Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасига ўрнатилди. Ана шу дастгоҳлар корхонанинг чеварлари оғирини енгил қилди.

Германиядан юборилган «Унион-специаль» қурилмалари ҳам трикотажчиларга жуда қўл келди. Ундан олтитаси яқинда мазкур цех участкаларига ўрнатилган.

Бирлашмада матоларга ранг берувчи техник жиҳозлар сони янгилари ҳисобига янада ортди. Шу ўринда Италиядан келтирилган дастгоҳларни ҳам кўрсатиб ўтиш мумкин. Маҳсулот сифатига ўз таъсирини кўрсатувчи бу хил машиналардан корхонанинг бўёқ цехида фойдаланила бошланди.

Чет эллик бундай техник жиҳозлари маҳсулотларни ҳар томонлама пишиқ ва кўркам бўлишини таъминлашда муҳим аҳамият насб этмоқда.

А. АЛИЕВ.

Жасоратнома

КЎЗЛАРИГА ТЎТИЁ

ШУНДАЙ хотиралар бўладики у инсон ҳаётида бир умрга муҳрланиб қолади. Смоленск ўрмонидаги 1942 йилги воқеа Мираҳмад отанинг хаёлида узоқ сақланиб қолган. Шундан бери «уруш» сўзини эшитса, замбаракларнинг гумбурлашию, ярадор жангчиларнинг инграши унинг қулоғига чалинади, кўзларида ғилт-ғилт ёш ҳалқаланади.

«Тил» тутиб келиш М. Мирсодиқов бошлиқ жангчиларга топширилди. Баҳодирлар қош қорайганда йўлга чиқдилар. Ўнқир-чўнқир ва қалин буталар орасидан йўл юриб толиққан разведкачилар белгиланган зонага етиб келганларида ғира-шира тонг отган эди. Бир вақт қарс этган ўқ жангчиларни сергаклантирди. Улар яна олдинга эмаклашди. Буни қарангки, атрофи тиканли симлар билан ўралган ва миналаштирилган уй яқинидан чиқиб қолишди. Ҳарбий иншоот диққат билан кузатилди. 15 — 16 метр наридаги сўқмоқ йўлда яна икки немис офицери кўринди. Улар уй эшиги ёнига келиб папирос тутатди-да нималарнидир баҳслашиб ичкарига кирди.

Разведкачилар яна ҳушёр тортишди. Улар командирнинг охирги буйруғини эшитиб шиддат билан олдинга ташланишди. Мираҳмад деразани мўлжалга олиб граната ирғитди. Солдатлар уйга ўқдек отилиб кирдилар.

Баланд бўйли, озғин немис офицери телефон аппаратини ушлаганича, гранатанинг қаттиқ портлашидан бўлса керак, чўзилиб ётарди. Иккинчи офицер Мираҳмадни ярадор қилишга улгурган эди. Икки унтер офицери эса қаршилик кўрсатишга юраклари дов бермай қалт-қалт титрарди. Командир — сержант М. Мирсодиқов жабрланишига қарамай чаққонлик билан фашистларни қуролсизлантиришга ёрдам берди.

Душманларнинг ахборот узатиш уйидан қўлга туширилган муҳим ҳужжатлар навбатдаги қарши ҳужумда асқотди. Ушбу муваффақият учун М. Мирсодиқов III даражали Шуҳрат орденли ва унинг қуролдош дўстлари эса «Жасурлиги учун» медалига тақдим этилдилар.

Уруш урушлигини қилди. Йўлбарсдек бақувват йигитларимизнинг кўпи шаҳид кетдилар. Мираҳмад ака «Агар она-Ватаним тупроғига қадам қўйсам уни кўзларимга тўтиё қилиб суркайман, қолган умримни эл хизматига сарфлайман» деб дилидан ўтказиб қўйган эди.

Орзиқиб кутилган тинчлик кунлари бошланди. Кўкси жанговар мукофотлар шодасига тўла йигит сўзидан қайтмади. Волхов фронтининг 33-ўқчи бригадаси, Калинин фронтининг 226-танкчи полкининг собиқ жангчиси М. Мирсодиқов енгил саноат корхоналарида фидокорона меҳнат қилди. Мана 10 йилдирки, у кексалик гаштини суряпти, Пиру бадавлат бу инсон Собир Раҳимов ноҳиясидаги «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласида истиқомат қилади. Улуғ Ватан урушининг кексалари Қ. Тиллаев, А. Маҳкамов, Ж. Шермуҳамедов, Қ. Ғиёсовлар билан бир сафда ёшларни ахлоқ-одобли ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашга бош-қош бўлмоқда.

Тўкин дастурхон устида пиру бадавлат, юз-кўзларидан нур ёғилиб турган икки нуроний — Мираҳмад ота ва Меҳрихон аялар ширин хаёллар оғушида ўтиришибди. Бир-бирларига меҳрибон ва садоқатли бу кексаларнинг 6 нафар фарзандлари халққа нафи тегадиган — ҳожатбарор бўлиб етишишди. 20 дан зиёд невара ва чеваралар нуронийлар истиқболида парвона. Шу топда бир тўда мактаб ўқувчилари муаттар атир гул ҳидлари анқиб турган ҳовлига табассум билан кириб келдилар.

Отахон ва онахонларни туғилган кунлари билан табриклашди.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
ССЖИ Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

Шаҳримиздаги «Шарқ» чарм-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси орасида ўз касбининг усталари бўлган ишчилар кўплаб топилади. Улардан бири сиз суратда кўриб турган тикувчи Закира Сопповадир. Бу пешқадам ишчи 17 йилдан бери корхонада самарали меҳнат қилиб келмоқда.

З. Зоҳидов сурати.

Бир мавзуда икки хат

ЎГАЙ МУНОСАБАТ

«ЎРИКЗОР» мавзеси ҳамда Фрунзе савдо маркази оралиғида 95-автобус қатнови йўлга қўйилганда жуда қувонган эдик. Афсус, бу қувончимиз узоққа бормади. Автобус қатнаганига ҳали бир ой бўлмаёқ аҳолининг ҳафсаласини сўндирди.

Нега деганда интизорлик билан бекатларда автобус кутадиган бўлиб қолдик. Қани эди 95-автобус ўз вақтида етиб кела қолса! Бу автобус 18-автокорхонага қарайди.

Айниқса 3 октябрь куни бўлган воқеа ҳар бир бекатда турган йўловчининг асабини таранг қилди. Бундай қараганда, автобус 15 минутлик оралиқда қатнаши керак. Биз кутган автобус роппа-роса бир соатда етиб келди. Ана энди, йўловчиларнинг ҳолини «томоша» қилинг! Ҳамма бир соат давомида кўнглига йиғиб турган гапларини ҳайдовчига тўкиб ташлашди. Ҳақиқатда ҳам инсоф керакда! Бир соат ҳам автобус кутадими, киши! Қанча йўловчи кута-кута тоқати тоқ бўлиб, бошқа йўл билан манзилларига жўнашди.

Агар автобусга чиқувчи йўловчилар камлик қилаётган бўлса, нима кераги бор халқни ишонтириб автобус қўйишни! Бўлмаса кичикроқ автобус қўйиб тез-тез келиб туришига эришиш керак. Аҳолига беҳурматлик эви билан-да! Бошқа районларда бу ҳолни кўрмайсиз! Акмал Икромов районидагилар ўгайми? 17-трамвай қатнови қисқартирилган, 13-маршрутли автобус Чорсугача қатнайди. 53-автобус ҳам йўлини ўзгартирган. 64-автобусга кўз тикиб қолганмиз. У ҳам қўшни катта кўчадан юради. Автобусга чиқиш учун «Бирлик» маҳалласига ўтишимизга тўғри келади.

Умуман олганда, бизнинг Акмал Икромов районимизда транспорт қатнови азалдан яхши йўлга қўйилмаган. Бундай аҳволга қачон чек қўйилар экан!

И. ИСКАНДАРОВА.

ҚАЧОН ТАРТИБ БЎЛАРКИН?

ГАПНИ лўндасидан бошлаб қўя қолай. Ҳозирги кунда автобусда йўл ҳақига нақд пул тўланмоқда. Аммо кўплаб автобусларда назоратчи йўқлигидан ҳайдовчилар йўловчиларни текшириб, олд эшикдан тушишга мажбур қиладилар. Бу кўп ҳолларда ҳайдовчи билан йўловчи ўртасида турли нохуш манзараларни келтириб чиқармоқда. Айниқса, 2-йўналиш бўйича қатновчи автобус ҳайдовчиларининг қилиғи жуда ғалати: улар йўловчилардан фақат пул йиғишни биладилар, аммо сира чипта сотмайдилар.

Автобусларда яна бир ҳолат борки, бу одоб-ахлоқ ўлчовларининг ҳеч бирига сиғмайди. Кўпчилик автобусларда (айниқса, 2-, 67-йўналишдагиларда) эрталабдан 2—3 та қиз-жувон ҳайдовчи бўлмасида ўтириб олиб, қўлида сигарет ёки писта чақиб, ҳайдовчи билан чақчақлашиб у ёқдан бу ёққа қатнайдилар.

Айрим автобусларда ҳайдовчининг «доимий йўловчилар»и ўрнида қиз-жувонлардан ташқари ёш ўспиринларни кўриш мумкин.

2-йўналишда қатновчи ҳайдовчилар учун ёш болаликмисиз, қўлингизда оғир юк борми, кекса ногиронмисиз барибир. Нима бўлганда ҳам олдинги эшиккача қийналиб ўтиб, беш тийин тўласангиз бўлди. Бу ҳолатларга қандай чидашга ҳайрон киши. Бир кишининг қадри беш тийинчалик бўлмаса. Тўғри, бундан ўн йил аввал ҳам ҳайдовчилар чипта текширишарди. Ўша вақтда ўзлари пастга тушиб, автобус эшикларини очиб юбориб, чипта текширардилар.

Ҳозирги ҳайдовчилар йўловчини қийнаб қўйиб, яна йўл ҳақи сўраб, ўриндиқда ялпайиб ўтирадилар. Шаҳардаги мутасаддиларга бу ҳақда кўп марта айтилган эди. Аммо бирор натижа чиқмаётир.

Ҳ. ТОЛИПОВА,
кекса педагог.

МЕН уруш ва меҳнат кексасиман, биринчи тоифа ногиронман, 6 йилдан бери кўзим ожиз. Кўриш қобилиятимни йўқотганман, пенсионерман. 40 йилдан буён партия аъзосиман.

Шу йил 22 август куни Чилонзордаги телевизор тузатиш устахонасига 77-65-20 рақами билан телефон қилиб, бизнинг антеннамиз ёмон ишлаётганини айтдим. Тузатиб беришлари учун буюртма бердим. Улар манзилгоҳимни, телефон номеримни ёзиб олиб, 24 август куни одам юборишлигини айтишди. Ҳеч кимдан дарак бўлмагач, 27 август душанба куни эрта билан у ерга яна телефон қилдим. Кечгача одам юборишлигини айтишди.

ЁЛҒОН ВАЪДА

Аммо ҳеч ким келмади. Эртасига яна телефон қилдим. Улар эса қайтадан телефонимни яна ёзиб олиб, кечгача одам боради, деб алдашди. Уларга мен ўзимнинг уруш ва меҳнат кексаси эканлигимни, кўзим ожизлигин маълум қилган эдим. Аммо ҳеч ким хабар олмади. 30 август куни эрта билан устахонага телефон қилиб, яна 4-маротаба буюртма ёзиб олишди.

Менга ўхшаганларга аслида навбатсиз одам юборишлари керак. Орадан 27 кун ўтгач, яъни 17 сентябрь куни эрта билан 77-65-20 рақамига телефон қилиб 5-маротаба буюртма бердим. Уларнинг айтиши бўйича 18 сентябрь куни одам келиши керак эди. Аммо орадан уч кун ўтгандан кейин ҳам ҳеч кимдан дарак бўлмади. Мана кексаларга, ногиронларга, пенсионерларга қилинаётган эътибор, ҳурмат, ғамхўрлик. Афтидан уларга тушаётган буюртмаларнинг бажарилмаётгани ҳеч ким томонидан назорат қилинмаётганга ўхшайди. Бундай хизмат кимга керак?

Х. ИСРОИЛОВ,
А. Икромов район 9-«Дадил» тор кўчасидаги 12-уйда истиқомат қилувчи уруш ва меҳнат кексаси.

СУВСИЗ САРСОНМИЗ

ЭСКИ шаҳарда маҳалла аҳолисининг яшаш шароити қандай аҳволда эканлигини кўпчилик яхши билади. Айниқса, йилнинг ёз ва қиш чилласида оддий ичимлик сувининг етишмаслигидан ҳаммамиз қийналмоқдамиз. Сув келадиган қувурларнинг баъзилари чириб кетган. Яна бунинг устига Ибн Исмоил Шоший, 3-берк кўчада яшовчилар учун атиги бир ерда сув олиш жойи бор. Ҳеч кимнинг уйида алоҳида сув жўмраги йўқ. Район сув хўжалиги идорасидагилар истаган вақтда ичимлик сувини тўхтатиб қўйишади.

Шу йилнинг 20 октябрь куни Ибн Исмоил Шоший, 3-берк кўчанинг 1-уйида яшовчи Абдуллаевлар уйида ёнғин чиқди. Ўт ўчирувчилар етиб келиб ёнғинни бартараф қилиш чорасини кўришди. Лекин минг афсуски ўт ўчирувчилар қувурда ичимлик суви тўхтатиб қўйилганлиги сабабли машинадаги сувни сепиб бўлиб бошқа сув топиша олмади. Натижада ўн кишидан иборат уч оила бошпанасиз қолди. Уйнинг ичидаги буюмлар ёниб, кул бўлди. Бунда бизни ичимлик суви билан ўз вақтида таъминламаётган мутасаддиларнинг ҳам айби бор, албатта. Қачон бу кўчадаги оилаларни мунтазам ичимлик суви билан таъминлаш йўлга қўйилади?

С. РОЗИҚОВ,
Собир Раҳимов ноҳияси кенгаши депутати.

Уй-жой қурилиши — «Оқшом» назоратида

ЁН ТОМОНИ ЁЙСИМОН

СЎНГГИ беш йил ичида шаҳримизда тўрт бурчак шаклидаги уйлар қад кўтармоқда. Уларни баъзан гугурт қутисига ўхшаттинг келади. Ҳозир яна ундан бошқачаси — ён томони ёйсимон шаклидагиси пайдо бўляпти. Бундай уйнинг дастлабкиси яқинда «Олой» бозори олдида фойдаланишга топширилди. Яна бири эса «Сергели — 3» даҳасида қурилмоқда.

16 қаватли, 128 хонадонга мўлжалланган бу уй асосан ёш оилаларга мўлжалланган. Уйнинг ташқи кўриниши ҳам бежирим. Унинг ҳали битмаган қиёфасига кўз ташлаб турган эдим бир гуруҳ қурувчилар келиб қолишди.

Улардан бири шу қурилиш тресги устаси Халит Сабриевич Жевилов экан.

— Уйни қуриш биз учун жуда қийинчилик билан амалга ошмоқда, — дейди у. — Чунки ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш палласида, умуман йил бошидан бери қурилиш материаллари танқислигига дуч келяпмиз. Бу, албатта, қилинаётган ишнинг сусайишига олиб келяпти. Мана шу уйни ноябрь ойига қадар пардозловчиларга топшириш керак эди, биз эса ҳали уни топширганимиз йўқ. Чунки хом ашё, бетон етишмаяпти.

Қураётган уйимиз жуда мустаҳкам. Ер қимирлашнинг 12—13 балига ҳам бардош бера олади. Чунки уй қурилишида керамзит бетонидан фойдаланяпмиз. Деворларининг қалинлиги 40 сантиметр. Бизга бетонларни Чуқурсой бетон заводи тайёрлаб бермоқда. Мана шу бетон ва арматураларнинг вақтида етиб келмаслигидан уй қурилиши жуда чўзилиб кетди. Сабаби уйнинг пойдевори 1988 йилнинг декабрь ойида бошланган. Мана, 90 йил тугаяпти, лекин шунга қарамай ҳозиргача 80 минг сўмлик ишни бажардик. Қурилиш-пайванд иши учун 1 миллион 200 минг сўм сарфланади. Жами 2 миллион сўмлик иш қилишимиз керак. Шунча етишмовчилик, материаллар танқислигига қарамай ишчиларимиз яхши ишлашяпти. Айниқса, Василий Васильевич Руссу бошлиқ қурувчилар бригадаси ўзини кўрсатмоқда.

— Василий Васильевич, айни вақтда келдингиз. Ҳозирги долзарб паллада бригадангизда ишлар қандай боряпти?

— Э, нимасини айтай. У кам, бу кам деяверган билан ҳеч қачон иш битмайди. Қандай бўлмасин ишлашимиз керак. Қурилиш соҳасида бош пудратчи бўлиш осон иш эмас. Ҳар бир қаватни қуриб бўлганимизда бир сидра енгил нафас оламиз, негаки қилаётган ишимиз кўзга кўринади. Қилган ишимиз, яъни ҳар бир қават ҳисобимиз бўйича 12 минг сўм билан битади, демакдир.

Бизнинг бригадада турли миллат вакиллари меҳнат қилишади. Унинг устига бу сенинг ишинг, бу менинг ишим деган гап йўқ. Жами 30 киши доимо бир-бирига ҳамкор ва ҳамдард. Собир Ҳасанов, Муҳаммад Тўхтабоев, В. Врублевский, Чори Ҳайдаровларнинг меҳнатидан бутун бригада миннатдор. Яна бизга энг яқин кўмакдош — қурилиш механизация трестининг кранчилари Зоя Холмуҳамедова ҳамда Озод Каримовларнинг ҳиссалари катта.

— Мана кўп йиллардан буён қурилишда меҳнат қилар экансиз. Бинолар қурилишидаги фарқлар нималардан иборат?

— Уларнинг ўртасидаги фарқ жуда катта. Сабаби, панелли уйлар жуда тез битади. Бундай керамзит бетонли уйларни бизнинг 8-трестимиз биринчи бор қуриши. Шунинг учун бўлса керак, ишимиз кўнгилдагидай бўлмаяпти. Арматура ва цемент вақтида келиб турса эҳтимол бунчалик кечикиш бўлмасди. Энди керамзит бетонли уйнинг қурилишига келсак, уларни бунёд этиш қийин, лекин яшовчилар учун қулай томони бор. Ҳар бир хонадонда ўзига хос жавонлари мавжуд бўлади. Фабрикаларда тайёрланган жовонлар деярли бу уйларнинг хоналарига тўғри келмайди. Ҳар бир нарсанинг ўзига хос хусусияти деганларидек бу уйнинг ҳам ўзига хос ўрни бор.

Дарвоқе, Тошкент қурилиш Бош бошқармасининг «Сифат» бирлашмасига қарашли 8-трестнинг меъмори Розинблюн ва бош муҳандиси В. Ришовларнинг бу лойиҳадаги уйлари муваффақият қозониши аниқ. У ҳаммага ёқади. Бундай уйлардан даҳада яна 3 та қурилиши керак. Сўнгги уй 1993 йилда қуриб битказилиши режалаштирилган.

Г. МАМБЕТОВА.

Тошкент «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмасида жуда кўплаб турдаги халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадам ишчиларидан (чапда) техника назорати бўлими назоратчиси Р. Мирабзалова ва В. Тихонов.

Т. Каримов суратлари.

XX аср мўъжизалари

«СИРЛИ ОЛАМ» ЖУМБОҚЛАРИ

КЕЙИНГИ вақтларда экстрасеансларга, учар ликопчаларга, умуман ғаройиб ҳодисаларга халқимиз орасида қизиқиш тобора кучайиб бормоқда. Фан бундай ажойиботларни ҳали тўлиқ ўрганиб чиқмаган бўлса-да, матбуотда бу каби воқеаларга очиқ муносабат билдирилмоқда, улар талқин қилинмоқда,

Куни кеча Тошкентдаги Лутфий номли 254-мактабда янги ташкил этилган «Сирли олам» ойномаси муҳарририяти ходимлари билан мактаб ўқувчиларининг учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувга «Сирли олам» ойномасининг бош муҳаррири, фантаст ёзувчи Ҳ. Шайхов, ойнома бўлим мудири М. Хидиров, экстрасенс муолажачи А. Ғофуров ва мактаб ота-оналар қўмитасининг раиси, жарроҳ Ш. Шайховлар ташриф буюришди.

Учрашувда Ҳожиакбар Шайхов янги ойнома саҳифаларида нималарни ўқиш, қандай жумбоқларни илмий талқини билан танишиш мумкинлиги ҳақида гапириб ўтди. Мурод Хидировнинг ғаройиб ҳодисалар ҳақидаги суҳбатини Шуҳрат Шайхов илмий талқинда тушунтириб ўтди. Бир неча савол-жавобдан сўнг экстрасенс муолажачи Абдурафиқ Ғофуров мактаб ўқувчилари учун муолажа сеанси ўтказди.

Сеанс тугагач, бир неча ўқувчилар ўзларининг таассуротлари ҳақида гапириб беришди.

Сўнг А. Ғофуровга шундай савол билан мурожаат қилдик.

— Нима деб ўйлайсиз, мактабларда ҳам ўқувчилардаги биотокларни ёки қандайдир нурларни уйғотувчи, уларни кучайтиришга ўргатувчи тўгараклар ташкил қилса бўладими?

— Бундай тўгараклар ташкил қилишимиз мумкин эмас. Чунки ўқувчиларнинг ҳали бу соҳа билан шуғулланишларига эрта. Улардаги қувват организмнинг, онгнинг умуман, инсоннинг ривожланишига сарф бўлмоғи лозим. Шахсан мен ҳам бу соҳа билан 40 ёшдан кейин жиддий шуғуллана бошлаганман. Энди сеансга келсак, у инсон руҳиятига таъсир қила билишдир, деб жавоб берди Абдурафиқ ака.

Учрашув ўқувчи ва ўқитувчиларда катта таассурот қолдириши билан бирга, «Сирли олам» ойномасига қизиқиш уйғотди.

Жасур РИЗАЕВ.

Маданият хабарлари

«БОБУР АВЛОДЛАРИ»

⊙ **ЎЗБЕК КЛАССИК адабиётида улкан шоир ва қомусчи ёзувчи Бобур ижодиёти алоҳида ўрин тутади.** Ана шу бебаҳо маданий меросни тадқиқ этишда адабиётшунослар самарали иш олиб бормоқдалар. Таниқли олим, профессор Ҳ. Сулаймонов ҳам бу борада ўзига хос ўчмас из қолдирди.

Ўзбек адабиёти тарихининг билимдони саналган фан арбоби Бобур ҳаёти ва ижоди тадқиқотига моҳирона раҳбарлик қилган эди. Унинг бевосита илмий маслаҳатчилигида «Бобур авлодлари» номли йирик картина ҳам юзага келди. Унга 1550-1570 йилларда машҳур мусаввир Мир Саид Али томонидан зўр эҳтиром билан чизилган санъат асари манба бўлиб хизмат қилди.

Таниқли мўйқалам соҳиби М. Воронский қайта тикланган мазкур расмда Бобур авлодларидан 50 га яқин сиймо жонлантирилди. Ана шу ғоят нафис асар Алишер Навоий номидаги Давлат адабиёт музейидан ўрин олди.

С. ОДИЛОВА.

КЎРГАЗМАЛАРИМИЗ—НЬЮ-ЙОРКДА

⊙ **ЧЕТ МАМЛАКАТЛАР билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти йўли билан ўзбек диёри қилқалам усталари асарларини хорижда кенг намойиш қилиш тадбирларини кўрмоқда.** Шу мақсадда қатор рассомлар ижодий кўргазмасини тайёрлаб, жойларга юбориш кўзда тутилди.

Бундай қизиқарли композициялардан бир нечтаси Америка Қўшма Штатларидаги турли галереяларда намойиш қилинади. Вашингтон давлат расмлар галереясида санъаткор Э. Исҳоқов шахсий кўргазмасини очишга ҳозирлик кўрилмоқда. Келгуси йилнинг баҳорида кўрсатиладиган бу кўргазмага иқтидорли ижодкорнинг турли мавзуларда ва кўринишларда чизган энг яхши асарлари киритилади.

Америкалик санъатсеварларни хушнуд этиш мақсадида миниатюра ижод намуналари кўргазмасини ташкил этиш тараддуди кўрилмоқда. Таниқли санъаткор Ш. Муҳаммаджонов яратган туркум асарлар Нью-Йоркдаги галереялардан бирини безайди.

Бу каби кўргазмаларни уюштиришда ССЖИ Рассомлар уюшмаси ҳам жонбозлик кўрсатмоқда. Уюшма тавсияси билан рассом В. Охунов яқинда АҚШда бўлиб, ҳамкасблари билан учрашиб қайтди.

А. АКБАРОВ.

Санъатнинг сеҳрли олами

АЛЛА АЙТИЛГАНИДАГИ НИЯТ

ОСУДА болалик дамларини Абдужаббор худди кечагидек эслайди. Онаси Зебохон ая мактабда ўқитувчи бўлиб ишлар, баъзан оқшомлари дутор чертиб, қўшиқ ҳам ҳиргойи қиларди.

Кечам тонг отди, чиқди қуёшим,
Кўнглим қувонди, тинмайди ёшим...

Абдужаббор онасининг майин, ёқимли овози-ю, создан таралаётган ажойиб оҳангларга маҳлиё бўлиб қоларди. Шунда Зебохон ая ундаги қизиқишдан мамнун бўлиб:

— Қани ўғлим, яқинроқ ўтирчи, — дерди дуторни берар экан. — Энди бироз машқ қиламиз.

Бундай дамларда Абдужаббор ўзини жуда бахтиёр ҳис қиларди. Гўё барча орзулари қўлидаги мана шу мўъжиза орқали ушаладигандек туюларди.

— Уқувинг бор болам, — мақтарди уни онаси бироз қулоқ солиб туриб. Бешигинг тепасида алла айтаётганимдаёқ сени санъаткор қиламан, деб ният қилганман. Сендан яхши машшоқ чиқишига ишонаман.

Абдужабборнинг санъат оламига кириб келиши ана шундай бошланган. Қалбида мусиқага уйғонган иштиёқ ўзи таълим олаётган Акмал Икромов ноҳиясидаги 91-мактабдаги рубобчилар тўгарагига етаклаб келди. Ўрта мактабни битиргач эса, Тошкент маданият илмгоҳидаги талабалик йиллари. Кейинчалик Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги методик маркази қошидаги «Нафосат» дастасида иш фаолияти. Ташқаридан қаралса, санъаткор бўлишни хоҳлаган ҳар бир одамнинг босиб ўтган оддий йўлига ўхшайди. Аммо шуниси эътиборга лойиқки, бу йўлни кимдир эгаллаётган касби эҳтиёжи туфайлигина танласа, бошқа биров дилидаги орзу-ўйлари, армонларини бошқаларга ёниб-ёниб етказмоқни истайди. Ана шундай истакда Абдужаббор мактабда ўқиб юрган кезлариёқ ўзбек классик адибларининг дурдона асарлари билан танишишга улгурди. Ҳаёт, муҳаббат, оқибат,

орият ва инсондаги гўзал фазилатларни ўрганиб, ўзини қийнаётган кўплаб жумбоқларга Навоий, Фузулий, Фурқат, Бобир ғазалларидан жавоб топди. Кўнглига маъқул бўлган байтлардан ёд олиб, уларни куйга солди.

Тинимсиз машқлар туфайли ўз маҳоратини ошириб борган Абдужаббор Латипов 1987 йилда Москвада ўтказилган II Бутуниттифоқ халқ ижодиёти фестивалида иштирок этиб, совриндор бўлди. Бу қувончли ютуқдан унинг илҳоми янада жўшиб, ижодига барака кирди. Камончи Маъмуржон Олимжонов ҳамкорлигида «Сенга талпинаман» (Нормурод Нарзуллаев шеъри), «Ёр эмасманку» (Аҳмад Бобожон сўзи), «Ғамзаларинг» (Воҳид Замон ғазали) қўшиқларини яратади.

— Янги қўшиқ кишига олам-олам завқ бағишлайди, — деди Абдужаббор биз билан суҳбатда — Уларни аввало онам тинглаб баҳо берадилар. Ўзим эса классикани севаман. Сўзлари сермаъно, йиллар давомида ишланиб, сайқал топиб бораётгани учун ҳам ёқади. «Ёр эмасманку» шеъридаги мана бу жойини бир тинглаб кўринг-а:

«Нигоро сўрмадинг ҳолим, ғами бисёр эмасманму.
Қиё ҳам боқмай ўтдинг, лойиққи наззор эмасманму».

Энди бу мисраларни мусиқа билан эшитсангиз қанчалар жозиба кашф этишини англаб олиш қийин эмас. Шуниси ҳам борки, қўшиқ тингловчига қай даражада етиб бориши албатта, яратилган мусиқа ва санъаткорнинг иқтидорига боғлиқ. Яхши қўшиқ мени чексизликлар бағрига, баҳор фаслидаги гуллаб яшнаган боғу бўстонлар сари бошлайди.

Абдужаббор Латипов ҳозирги кунда «Интурист» маданий-ахборот маркази қошидаги «Ёр-ёр» дастасида меҳнат қилаяпти. Жамоа томонидан тайёрланган дастурда ўзбек тўй маросими бадиий-мусиқий саҳналаштирилган. Томошани хорижий юртлардан келган меҳмонлар ҳам томоша қилиб, фикр-мулоҳазалар билдиришяпти. Ҳатто, ўзлари келган мамлакатга таклиф қилишмоқда. Икки соат давомида намойиш этиладиган дастурда Абдужаббор ҳам иштирок этиб, ўзининг ширали овози билан кўпчилик мухлисларни хушнуд этаётир.

Қувончлиси шундаки, иқтидорли санъаткор «Камолот-90» жумҳурият ёш ижрочилар танловига қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Айни пайтда у биринчи босқичдан муваффақиятли ўтди.

— Илгари иқтидорли ёшлар «ойнаи жаҳон» бадиий кенгашига йўл топа олмагани учун юзага чиқишолмаётган эди, — деди у куюнчаклик билан. — Танлов ташкил этилгани кўплаб санъаткорларни кенг қўшиқ ихлосмандларига таништирмоқда.

Биз Абдужабборга омад тилар эканмиз, агар у танловда ғолиб чиқса, онаси Зебохон ая қанчалик мамнун бўлишидан беихтиёр кўнглимиз ёришиб кетди.

Саъдулла ШОДИЕВ.

Китоб жавонингизга

ТЎЙГА ТЎЁНА

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ «Фан» нашриёти томонидан В. И. Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат дорилфунуни ташкил топганлигининг 70 йиллигига бағишланган «Ўзбек филологияси масалалари» (илмий асарлар тўплами) чоп этилди.

Тўплам дорилфунун қошидаги олий ўқув юртлари ўқитувчиларининг малакасини ошириш куллиётининг ўзбек тили ва адабиёти бўйича 1989 (сентябрь—декабрь) ўқув йили тингловчилари томонидан тайёрланди.

Тўпламдаги мақолалар илмий-назарий ва амалий жиҳатдан долзарб ва муҳим масалаларни ёритишга бағишланганлиги билан диққатни жалб этади. Жумладан, ўзбек тили синтаксисидаги муҳим мавзулардан бири бўлган «Тўлиқсиз гапларнинг тўлиқлилиги ва диалогик нутқ ҳақида» (А. Ҳазратқулов)ги мақола бой фактик материаллар асосида яратилган бўлиб, унда тўлиқсиз гапларнинг барча кўринишлари батафсил асослаб берилган. «Ўзлик нисбати ҳақида»ги мақола М. Аъламованинг кўп йиллик илмий тадқиқоти ва тажрибаси асосида ёзилганлигидан далолат бериб, унда ўзлик нисбати формалари валент таҳлилида батафсил ёритилади.

Янги тушунчалар, ҳодисаларни ифодалаш учун ўзлаштирилган атамаларнинг тил имконияти доирасини кенгайтиришдаги ўрни каби масалаларни ҳал этишга бағишланган О. Қурбоновнинг мақолалари ҳам эътиборлидир.

Рус гуруҳларида ўзбек тилининг ўқитилишига доир «Рус гуруҳларида ўзбек тили фонетик ва грамматик таҳлили ҳақида» деб номланган мақолада бевосита амалий тавсиялар ўртага ташланади. Илмий-методик йўл-йўриқлар тавсия этилади.

Адабиётшунослигимиздаги муҳим муаммолардан бири бўлган композиция хусусидаги туркум мақолаларда ўзбек романлари ва повестлари мисолида тилга олинган ҳар бир ёзувчининг композиция яратишдаги маҳорати далиллар билан берилган.

«Ўзбек филологияси масалалари» тўпламида тилшуносликка оид ўн тўртта, адабиётшуносликка доир тўққизта ҳамда «Танқид ва тақриз» рукуни остида берилган учала мақола мазмун-мундарижасининг долзарб ва муҳимлиги билан ажралиб туради.

Суннатулла РИЗАЕВ, доцент.

Советлар мамлакатида

⊙ Амалий ва илмий алоқаларни излаб пойтахтга келган Сухумидаги 1-шаҳар поликлиникасининг шифокор-методисти Олег Викторович Бившев Москвадаги ўз мавсумини МИФИнинг Маданият саройида биомайдон билан даволашнинг соғломлаштириш сеанси билан очди.

Биокардиолог — 30—40-йилларда Европа давлатларининг аҳолиси ўртасида кенг шуҳрат қозонган ихтисослик бугунги кунда бизнинг мамлакатимизда ана шундай номланади. О. В. Бившев умрининг чорак асрини дори-дармонсиз даволаш усуллари соҳасида инсон бионурларини ўрганиш ва амалий қўлланишга бағишлаган.

СУРАТДА: биокардиолог О. В. Бившев соғломлаштириш сеанси вақтида.

⊙ Мамлакатимиз Казаклари уюшмасининг ўз атамани пайдо бўлди. Александр Гаврилович Мартиновга ана шундай ишонч билдирилди. У мамлакатимиздаги ва хориждаги казакларни бирлаштириш ташаббускорларидан биридир. А. Г. Мартинов шу йил ёзда 80 минг нафар Дон, Кубань, Урал, Амур казакларининг ва бошқа ерлик казакларнинг вакиллари бўлмиш 300 делегат томонидан катта таъсис даврасида ана шу вазифага сайланди.

Атаманнинг отаси Гавриил Андреевич — оддий казак, биринчи жаҳон урушида, фуқаролар ва Улуғ Ватан урушларида иштирок этган. Онаси Александра Павловна Маничский станицаси атаманининг набирасидир. 48 ёшли Казаклар уюшмаси атаманининг икки фарзанди бор: ўғли ҳарбий хизматда, қизи мактабда ўқийди.

СУРАТДА: «Чашмалар» Халқаро маданий миссияси қатнашчиси, Казаклар уюшмаси атамани Александр Мартинов Ростов-Дон аҳолиси ҳузурида маъруза билан чиқаяпти.

⊙ МОСКВА. Мамлакатимиз пойтахтида очилган ва «Осиёда ясалган» деб номланган кўргазмада Хитой, Гонконг, Индонезия, Таиланд, Сингапур, Тайвань ва Осиё-Тинч океани минтақасидаги бошқа мамлакатларнинг 70 дан зиёд компаниялари иштирок этаяпти. Кўргазмага тўқимачилик буюмлари, кийим-кечаклар, пойабзаллар, ўйинчоқлар, соатлар, заргарлик буюмлари, рўзғор буюмлари, видеоаппаратуралар, компьютерлар, табобат анжомлари қўйилган.

СУРАТДА: Гонконг фирмалари таклиф қилаётган турли-туман магнитолалар.

ТАСС суратлари.

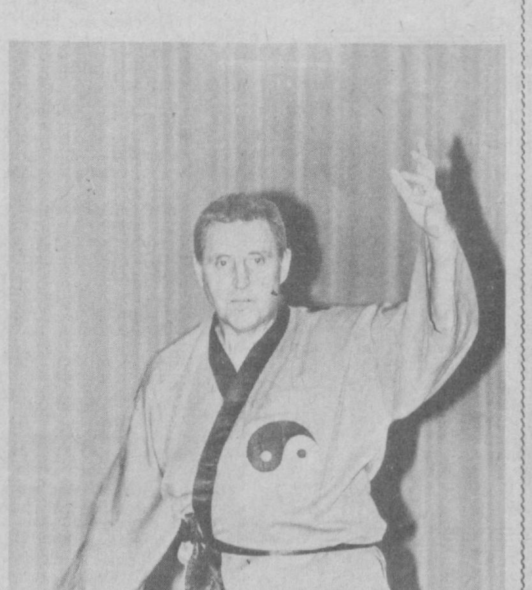

Ҳар тўғрида

⊙ **ҲИНДИСТОННИНГ Ҳайдаробод шаҳридан 29 ёшли актёр Шринивас узлуксиз тақлид қилиш юзасидан жаҳон рекорди ўрнатди. У «Гиннесс рекордлари китоби»га киришдан иборат ўз орзусини амалга ошириш учун қарийб 500 кишилик ташаббускор томошабин иштирокида 32 соат давомида таниқли сиёсат арбоблари ва кино юлдузларини «масхара»лади, турли қуш ва ҳайвонларнинг овозини ўхшатди.**

⊙ **ЯПОНИЯДА моторини қуёш ҳаракатга келтирадиган дастлабки автомобиль йўл ҳаракатининг тенг ҳуқуқли иштирокчиси сифатида рўйхатга олинди. Таниқли «Тойота» автомобиль концерни мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган ғалати машина эгасига Нагоя шаҳри йўл ҳаракати хизмати вакиллари рўйхатга олинганлик ҳақида номер бердилар.**

«Қуёшмобил»нинг электр мотори қуёш нурини электр энергиясига айлантириш ҳисобига ҳаракатга келтирилади. Машина томига ўрнатилган қуёш батареяси шунингдек аккумуляторларга қувват беради, бу энергия автомобилдан ҳаво булут пайтида ёки тунда фойдаланилганда сарфланади.

⊙ **«ТЕЛЕВИЗОР олдида ўтириш сизнинг соғлиғингизга зарар келтириши мумкин» — Калифорния университетида меҳнат қилаётган педиатор Куртголд ҳар бир Америка телевизорига шундай огоҳлантириш ёзилган қоғозни елимлаб қўйиш керак, деб таклиф қилди. Икки ёшдан йигирма ёшгача бўлган 1.066 мижозни текширган Куртголд ҳар куни телеэкран олдида икки ва ундан кўпроқ соат бўлган болалар ва ўсмирларда қондаги холестерин моддаси телевизор кам кўрган тенгдошларига нисбатан икки баравар кўп бўлишини аниқлади, бу эса организмда модда алмашувининг бузилишига олиб келади.**

(ТАСС).

Одобнома

Инсон! Биргина шу сўз замирида олам ва ҳаёт мужассам топган. Зеро, ҳаётнинг энг улуғ хилқати, борлиқнинг ҳақиқати, сурати-ю сийрати Инсон! Ёруғ бу оламда одамдан азизу мукаррами йўқ. Одамлар бир-бирларига меҳр-оқибатлари билан бир тан, бир жон бўлиб кетганлар.

Қадр-қимматни қадрлаган ҳар бир одам чин Инсон номини олади. Бир осмон остида ҳаводан нафас олиб, бир замину замонда яшаётган, ҳаёт лаззатини билган инсон борки, бир-бирини қадрлаб, ҳурмату иззат билан эъзозлайди.

Одам янги замон, янгича яшаш, янгича тафаккур, янгича ҳаёт тарзи мунавварлиги сари қадам қўяр экан, инсоний қадр-қиммат яна ҳам улуғланиб боради. Она-Ватанимизда алғов-далғов воқеалар кечаётган айни кунларда барча сайъи-ҳаракатларимиз эл-юртимизнинг фароғати, турмуш саховат-роҳати ошиши учун, одам боласи яна ҳам азизу мўътабар бўлиши учун, инсоний қадр-қиммат яна ҳам эъзоз-эътибор топишига қаратилган.

Одатда, катта карвон манзилга ҳамдам, ҳамжиҳат-ҳамкор, ҳамнафас ва ҳамдард бўлмай етиши қийин. Бу борада яна инсоний қадр-қиммат ҳар биримизнинг ниятимизда йўлдош бўлади. Рўзномамиз саҳифаларида шу мазмунда ёритиб бориладиган мақолалар дадил қадамли йўлимизда ҳамкору ҳамдам бўлади, деган умидда «Маънавий қадриятларимиз» рукуни остида мунтазам мақолалар бериб бораётирмиз. Улар хусусидаги сизларнинг фикрларингизга муштоқмиз. Дил сўзларингиз ёзилган мактубларингизни бизга йўллайсиз деган умидда қуйидаги мақолани ҳукмингизга ҳавола этмоқдамиз.

Маънавий қадриятларимиз

Яхшилар ёрдир менга

Меҳр қандай туғилади?

ҲАЁТ бор экан, инсоний муҳаббат ва қадр-қиммат ҳам бор. Ҳар бир одам боласида ўз қадрини билиш ва эъзозлаш туйғуси бўлади.

Чақалоқ йиғлади. Демак, у онасидан ўзига эътибор қилишни талаб этаяпти, «Менга қарагин, эъзозла,

Қадрлаш ҳақида гап кетганда, ҳатто оддий жониворларнинг ўз боласини нақадар эъзозлаб-эҳтиётлашларини ҳам айтса бўлади.

Ақл-заковат соҳиби — Инсонда эса меҳру муҳаббат ва қадр-қиммат насл қони, она берган жони билан яралган.

ҲИКОЯТ. Бир доно ҳакимдан сўрашди:

— Одам боласида қадр-қимматни билиш қандай туғилади?

Доно жавоб берди:

— Ота-онадан туғилган ҳар жон борки, ўз зотига тортади... Она қорнида бола жон озиғи олиб ривож топази, шу палладан одамзод наслига киради. Табиатнинг мўъжизасини кўрингки, бола туғилмагунча она кўкксида сут бўлмайди. Чақалоқ дунёга келиб кўз очиши билан она кўкрагида бирдан оқ сут булоғи пайдо бўлади-ю, мурғак гўдакка ҳаёт сувини насиба этиб етказиб бериб туради. Она сути билан болага ҳаёт ато этилганидек, мурғак гўдакда ўз иззат-нафсини билиш туйғуси ҳам туғилади. Шунинг учун чақалоқ эътиборсиз қолганда «инга»лаб йиғлаши ўз қадрини билдиришга ўхшаб кетади.

Одамлар донодан сўрашдики:

— Инсонда иззат-нафс ва ўз қадрини билиш қачон пайдо бўлган?

Ҳаким бундай деб жавоб қилди:

— Одам азизу мукаррам бўлиб яратилган, унга ҳаёт берилганда қалбида меҳр-муҳаббат ва қадр-қиммат ҳисси ҳам баравар туғилган.

Бу бир ҳикоят, лекин унда бир олам ҳикмат бор. Азалий авлод-аждодлардан кўҳна мерос бўлиб келаётган инсоний қадр-қиммат дунё мавжудки, ҳаётимизга зийнат, фазилат ва яхши хислат бағишлайверади.

Ота-она фарзандга ҳаёт бағишлаш билан бирга, энг аввало, унинг яхши одам бўлиб етишишини, эл-юртда обрў-ҳурмат топишини, иззат-икромли ва қадр-қимматли бўлишини тилайди. Ҳар бир ота-она фарзандини одамлар билан муомала-муносабатга, меҳр-оқибатли бўлишга, яшаш тарзига, яъни ҳаётнинг турли-туман қонун-қоидаларига ўргатиб, асил ниятли яхши одам бўлишга ундайди. Инсон боласи улғайиб, ота-она табиатидан қонига ўтган меҳр-оқибат ва қадр-қимматни йўқотса, энг яхши фазилатидан айрилади, одамлик сиёҳини йўқотади.

ҲИКОЯТ. Доно ҳакимдан сўрадилар:

Ота-онамиздан ўтган меҳр-оқибат ва қадр-қимматни билиш ҳиссимизни қандай асрашимиз керак?

Доно ҳаким жавоб берди:

— Кўринг, қаро тун ёруғ кундузни, совуқ ҳаво иссиқ ҳароратни тўхтовсиз қувалаб юради... Лекин ёруғлик ҳеч қачон қаро тунга, иссиқ ҳарорат эса ўзини совуққа алмашмайди, зеро, яхшилик ҳам ҳеч қачон ёмонликка қўшилиб кетмайди... Табиатнинг шу мустаҳкам қоидасидан ўрнак олиб, меҳр-оқибатингизни ғазаб-нафратга айлантирманг, қадр-қиммат фазилатингизни қаро ерга урманг.

Одамлар яна сўрашдики:

— Меҳр-оқибатсиз, қадр-қимматсиз одамни нимага қиёс қилса бўлади?

— Меҳр-оқибатли, қадр-қимматли одам хушбўй ҳидли, ҳусни жозибали гулга ўхшайди, у ҳаётда яйраб-яшнаб яшайди... Агар шу икки фазилатдан одам маҳрум бўлса, у жозибаси кетиб, ҳиди йўқолган ва хазонга айланган гулдек хор бўлади.

Ота-она қони билан инсон қалбига табиатдан инъом этилган меҳр-оқибат ва қадр-қимматни яхши ният, олий ҳамият билан асраб-авайлаш, буларга қаттиқ эътиқоду эътимод қўйиш керак.

Ҳаёт нега ширин?

ТАБИАТНИНГ нодир инъоми ҲАЁТ! Ер юзидаги қимирлаган жон борки, ҳаммаси яшашни истайди, чунки ҳаёт бутун борлиғи, латофати ва роҳати билан ширин! Лекин шу ширин ҳаётнинг машаққати, кулфати ва аччиқ надоматлари ҳам бор.

Ҳаволарда эркин учиб юрган биргина қушчага ҳам дон керак, ҳам сув керак. Саҳар чоғи чирқиллаб уйғонган шу қушча кун бўйи ризқ-рўз деб парпарон учади.

Чумолилар яшаш учун «карвон» тортиб эрта баҳордан кеч кузгача инларига ушоқ-уруғ ташмалайдилар, яшаш учун тиним билмай ғимирлаб кезадилар.

Бир мавсум яшаб ҳаёт билан видолашадиган оддий капалаклар ризқу-насиба учун кўз илғамас тезликда қанот силкиб юриб, минглаб гул-чечакларга қўниб дунёдан ўтиб кетадилар.

Ер остида, сув тагида, замин устида, ҳаволарда ўз ризқи рўзини топиб, яшаш учун машаққат, саъй-ҳаракат ва кулфат чекаётган барча ғимирлаб-қимирлаб ётган жонзод борки, ҳаммаси учун ҳаёт бирдек ширин!

Аёнки, улуғ ҳилқат — Инсонга, борлиқдаги ҳар бир жонга, ҳамма-ҳаммасига яшаш учун ҳаёт берилиб, ризқ-рўз тақсимланган. Ҳаётда яшаш, ризқ-рўз топиш, яхши турмуш кечириш каби омиллар бир томону, инсоний қадр-қиммат ҳам бир томон бўлиб, бу ҳиссий неъмат бебаҳодир. Инсон буюк ақли билан ҳаётда мўъжизали ҳилқат, дедик. У она табиатдан ризқ-насибасини ҳам, роҳат-фароғатини ҳам, иззат-ҳурматини ҳам меҳнати билан топади, қийин дамларда эса сабру-қаноат, ўз қадрига иззат-ҳурмат, инсоф-диёнат билан қараб, ёруғ кунга чиқиб олади.

Одам боласи ўз қадр-қимматини билса, уни мўъжизали Инсон дейиш керак. Қадр-қимматини билган ҳаёт лаззатини тотади ва унинг бу фазилатидан бошқалар ҳам баҳраманд бўлади. Ўзини қадрламаган одам эса бахтли бўлолмайди, бировларни иззат-ҳурмат қилолмайди, оқибатда яхши ном қолдиришга ҳам имкону омил тополмай, умри афсус-надомат билан ўтади.

Ўз қадр-қимматини асраб-авайлайдиган, иззат-икромини ўрнига қўядиган ва нафсонияти учун куюнадиган одамни эса калондимоғ, деб бўлмайди. Агар кимда-ким ўзига кибру ҳаво билан бино қўйса, одамлар ичида ўзини катта тутса, мулк-давлати ортиб, босар-тусарини билмай қолса, ўз қадр-қимматини «Мен!» тарзида улуғламоқчи бўлса, бундай кимса охир-оқибатда, расвою жаҳон бўлиб, қадр-қимматини йўқотади.

Қадр-қимматини эъзозлайдиган одам ҳокисор, камтар, камсуқум, иззат-нафсли, ориятли, адолатли ва ҳамиятли бўлади, ўз шанига доғ туширмайди. Қадр-қиммат ҳақида гап борар экан, баъзи яхши фазилатларга керагидан ортиқча тус берилганда бошқача маъно касб этиб, хунук бўлишини ҳам айтиш керак. Масалан, ҳокисор бўлиш яхши, лекин ўта ҳокисорлик қилинаверса, яхши-ёмонга бўйин эгилаверса, бундай содда, оддий, самимий ва кўнгли бўш кишини калака қиладиган, фириб бериб кетадиган туллак кимсалар ҳам учраб туради.

Камтар-камсуқум бўлганда ҳам ўз иззат-нафсини сақлаш, қадр-қимматини билиш зарур. Камтарлик ҳар кимсага эгилиш, ўзини ҳаммадан паст тутиб, хас-чўпдек хор-зор тарзида кўрсатиш эмас. Бу ҳақда доно ҳикмат ҳам бор:

Эгилганга эгилгин — бошинг ерга теккунча,

Кеккайганга кеккайгин — бошинг кўкка етгунча.

Иззат-нафсини ерга уриш, бирор нарса илинжида елпатак бўлиш, ўз инъон-ихтиёрини бировнинг қўлига бериб қўйиш ҳам қадр-қиммат чиннисини чил-чил қилиб юборади.

Орияту уялишнинг ҳам чеки, меъёри бор. Ўта ориятли бўлиб, ўз ҳақ-ҳуқуқидан айриладиган, оғзидагини олдириб қўядиган одам ҳаёт насибаларидан бебаҳра қолади ва айни ҳолатда қадр-қимматини йўқотади. Ноўрин тортинчоқлик қилинаверса, одам дарё қирғоққа чиқариб ташланган сомон парчасидек кўпчиликдан четга сурилиб қолади. Инсоний гўзал фазилатларнинг «жилғаси» оқиб бориб, қадр-қиммат «дарёси»га қуюлади. Агар «жилға»лар қанчалик равон оқса, мусаффо бўлса ва ёмон ният қўшилмаса қадр-қиммат «дарёси» шунчалар азим, азиз ва жўшқин бўлади.

Қадр-қиммат инсоннинг ҳам заҳирий, ҳам ботиний ҳис-туйғулари билан бўлиб, у катта руҳий мадад бағишлайди. Иззат-обрўли, қадр-қимматли, эъзоз-эътиборли одамнинг кўзидан нур, юзидан сурур, ҳатти-ҳаракатидан ёқимли ғурур ёғилиб, унга гўзал салобатли, покиза адолат, улуғ шон-шавкат рамзини бағишлайди.

(Давоми 4-бетда).

(Давоми. Боши 3-бетда).

Дунёда яшаш ҳам ўз йўлига-ю, инсон бўлиб яшаш ўзгача. Бунда фақат бойлик, фаровонлик назарда тутилмайди. Ақли дониш бўлгани учун одам боласи мол-дунёдан ҳам ўз қадр-қимматини устун билади.

ҲИКОЯТ. Бир оқил ҳаким кўчадан ўтиб бораётиб, йўл чеккасида ғариб девонанинг йиғлаб ўтирганини кўриб сўрабди:

— Эй, бечора, нега кўз ёш қилаяпсан, оч қолдингми?

— Мен оч эмасман, — дебди девона бошини силкиб..

— Қорнинг тўқ бўлса, унда нимага ношукурлик қилиб йиғлаяпсан? — сўрабди ҳаким.

— Эй доно ота, эшитинг, — дебди девонанинг юраги тўлиб кетиб. — Мен дунёга келиб, елиб-югуриб ҳаммага хизмат қилдиму, қайсидир феълатворимдан қадр-қиммат тополмадим. Қорнимни бир амаллаб тўйдираману, лекин ҳеч кимдан ўзимга қадр-қиммат кўрмайман, шунга йиғлайман.

— Ҳа, йиғлаганингча бор экан, — дебди куюниб ҳаким. — Қадр-қиммати йўқ одам қорнига эмас, қадрига йиғлайди... Сен бундан кейин ўзингни қанча қадрласанг, уни шунча тез топасан.

Донодан бу жавобни эшитган девона: «Қорнимга эмас, қадримга йиғлайман», деган ҳикматни баралла айтиб, ўзини қадрлашга, шунда одамларни ҳам қадрлашни билишга имон келтирган экан.

эътиқод ўрнига «Яшаб қолсам бўлди, ўзинг учун ўл етим» тарзидаги сайъи-ҳаракат устунлик қилиб кетди. Шунинг учун виждон, инсоф, имон-эътиқод ўзини инсондан олиб қочди, қадр-иммат ва меҳр-оқибат юз тубан кетди.

Халқимиз қадимдан ҳаммани, ҳамма эл-юртларни чин дилдан эъзоз-ҳурмат қилиб, қадрлаган. Энди-чи? Ҳатто бир қориндан талашиб тушганлар орасидан қадр-қиммат кўтарилаяпти. Ҳаётга разм солиб кўрсак, ота — боласини, бола — отасини танимайдиган (тўғрироғи етим ташлаб кетгани учунми танишни истамайдиган) бадном кимсаларни, онасига қўл кўтарган оқпадарларни, ака-укаларини ноҳақ судма-суд етаклаб юрган нобакорларни, яхшиларга туҳмат тошини отиб ўзича «яйраган» иғвогар-муттаҳамларни, бировларнинг ҳалол топган нон-насибаларини ўғирлаб яшаётган текинтомоқ безориларни кўрамиз. Бадфеъл ва бадном бу кимсалар олға юришимизда оёғимизга боғич, халқ ҳаётига доғ бўлаяпти. Виждони йўқ, имонидан айрилган бадхулқ бундай кимсаларда нафс балосидан, одамлар ўртасида сохта шон-шуҳрат қозонишдан бўлак «яхши» ният туғилмайди.

Ҳаётимизда эътиқодли ва виждонли одамлар борки, уларни эъзозлаб қадр-қимматларини ўрнига қўйишимиз керак. Атрофимизда куни-кеча машъалдек порлаб, яхшилик зиёсини таратиб юрган чин инсон бугун дунёдан кўз юмиб кетди. Уни тириклигида қадр-қимматини билмадик. Энди у олис осмондаги олмос юлдуздек узоқлашиб кетди-ю, ҳис-руҳимизга гўзал бўлиб кўринади, бир пайтлар қадрламаганимизга афсус-

Яхшилар ёрдир менга

Қадр-қиммат одамлар ўртасидаги ўзаро ҳурмат-иззатгина эмас, унинг заминида меҳр-оқибат, ишқ-муҳаббат, адолат-шафқат, муруввaт-ҳиммат, имон-диёнат каби олижаноб фазилатлар, хислатлар ҳам бор.

ҲИКОЯТ. Бир давлатманд одам бойлигидан айрилиб, ночор кун кўрадиган бўлиб қолибди-да, бир доно ҳакимга шикоят қилибди:

— О, отам, хону монимдан ажралдим, бутун бойлигим қўлимдан кетди, менга энди ҳаётнинг қизиғи қолмади.

Доно ҳаким унга таскин берибди:

— Эй бўтам, сени эл-юрт танийди. Биласанми, давлатманд пайтингда чорночорларга ёрдам қўлини чўзиб, саховат билан ҳиммату муруввaт кўрсатгансан, ҳамма шу фазилатингни тилга тугиб, қадр-қиммат қилади... Бойлигинг йўқолганига ачинма, у топилади, аммо эл-юртинг қадр-қиммат қилишини йўқотиб қўйишдан эҳтиёт бўл. Унутмаки, дур-гавҳарини йўқотган — тасалли топгунча, қадр-қимматини йўқотган одам ўлгунча йиғлайди.

Инсоний қадр-қиммат умрга зийнат, бу бебаҳо неъмат одамни азиз, умрини лазиз қилади, ҳаёт ана шунинг учун ширин! Қадр-қимматни қадрлаган қадр-қимматини топади.

Тиригимда айладингми шод?

ҲАЁТ — мўъжиза, тириклик эса шу ҳаётнинг энг олий неъмати. Инсон умри ҳар қанча узун-қисқа бўлмасин, дунё учун кўзгуда йилт этиб аксланган лаҳзадек тез ўтиб кетади. Донолар ҳаёт тегирмони чарх уриб, умр шамол ёки оқар сувдек ўтаётганига надомат билдириб: «Одам азиз — умр азиз», деб бежиз айтмайдилар.

Одамзод бу дунёнинг нодир ҳилқати, ҳаётнинг гултожи экан, айни пайтда бошқаларга ҳам меҳр-оқибатли бўлиб, катта-ю кичикни қадр-қиммат қилиш инсоний бурч ҳисобланади. Ҳар бир инсон дунёга келиб улғаяди, камол топади ва умрини яшаб дунёдан кетишда ўзидан из қолдиради.

Ҳозирги кунда одамлар ўртасида: «Меҳр-оқибат йўқолиб бораяпти», деган куюнчак гапларни ҳам тез-тез эшитяпмиз. Чиндан ҳам бу ҳақиқат, ундан кўз юмолмаймиз. Ҳаётда бўлаётган нохуш воқеа-ҳодисаларни кўриб, эшитиб, насл-авлодимизга ҳеч ярашмаган оқибатсизлик ва қадрсизликка ачинамиз, уяламиз, бошимизни эгиб қоламиз.

Хўш, нега энди меҳр-оқибат йўқолиб, қадр-қиммат оёқ ости қилинаяпти? Нима, мол-давлатимиз ошиб-тошиб кўзимизни шира босдими, босар-тусаримизни билмай қолдикми? Ёки наслимиз бузилиб, қаҳр-ғазабли авлодга айландикми? «Маданиятлимиз» деган қайсидир ғўдайганлардан ўрнак олиб, феъл-атворимиз бузилиб кетдими?

Авлодимиз имонли, виждони ва эътиқоди зўр халқимиз. Одоб-ахлоқда, яхши феъл-атворда ва инсон зотини қадр-қиммат қилишда қалбимиз биллурдек тоза, ниятимиз пок, бағримиз, қуёшдек ҳароратли бўлиб келган. «Замонанинг зайли билан...» деган бир ибора борки, ҳозирги нотинч кунларда моддий-маънавий инқироз сабабли, «Бирнинг касофати — мингга уриб» одоб-ахлоқда, эътимол-эътиқодсизликда сир-асроримиз очилиб, бадхулқлик ботқоғига яқин бориб қолдик.

Ҳаёт нима, яшаш нима, орзу-ният нима, — ўйлаб кўрмаймиз.

Инсон нима, савоб нима, яхши ном қолдириш нима, — фарқига бормаймиз.

Виждон нима, инсоф нима, имон-эътиқод нима, эътибор қилмаймиз.

Эътиқодни ва қадр-қимматини билмаслик, одам боласини камолга эмас, заволга етаклайди. Одамларда софдил

надомат чекиб, юрагимиз туз сепгандек ачишади, алам билан ўша марҳум одамни эслаб, кўзимизга ёш оламиз.

Қадр-қимматни, «етти ёт бегонадан» тортиб, инсон зоти борки, ҳаммасини эъзозлашимиз керак. Ишонган боғимиз, суянган тоғимиз — ота-онамиздек азизу ноёб зотларни қайта топиб бўладими?! Атрофимизда юрган ака-ука, опа-сингил, қариндош-уруғ, дўсту ёр, қўни-қўшни, ҳамма-ҳаммамиз бир-биримизга ғаниматмиз.

ҲИКОЯТ. Бир кекса кампирнинг якка-ёлғиз ўғли бўлиб, у уйлангач хотинининг сўзига кириб онасига овқат берганда туртар, сўз айтганда жеркар, волидасига ҳеч рўшнолик кўрсатмас экан. Вақти қазоси етиб, она вафот этибди, ўғли эса эл-юрт ўртасида обрў-эътибор топмоқчи бўлиб онаси тобути устида гирён уриб йиғлабди, кейин ҳар маъракасида қозон-қозон ош дамлаб элга едирибди. Бир кун она ўғлининг тушида оқ кафанга ўралиб келиб, йиғлаб нола қилибди:

— Эй болам, мен учун энди азият чекиб ҳар хил маъракалар қилмай қўя қол, мен жаннатдаман, — дебди сўнг икки мисра мана бу шеърни айтибди:

Тиригимда айламадинг мени дил шод,

Ўлганимда хоҳ қилгин шод, хоҳ қилма шод.

Одамзод тириклигининг зийнати бир-бирини қадр-қиммат қилиб, меҳр-оқибат кўрсатиши билан безанади. Одатда, яхши одамлар иззатталаб, ҳақталаб, илтимос талаб бўлишмайди, «Мен мана бундай меҳнат қилдим, мен мана бундай иш кўрсатиб қўйганман», деб кўкракка урмайдилар, шон-шавкатларини кўтаришга аюҳаннос солиб, мукофот талаб қилишмайди. Яхшилар ҳалол меҳнатлари билан эл-юртга катта фойда келтириб, камтарона ҳаёт кечираверадилар. Ҳеч бир қадр-қиммат, меҳр-оқибат кўрмайдилар, буни ўзлари билиб, ўзлари эзиладилар. Қазои муаллақ етиб келганда эса: «Ҳаёт шунақа экан-да», деб кўзга сўнгги ёшни оладилару, бу дунёдан кетадилар. Олижаноб ва покдил бундай одамларнинг атрофида юрган баъзи калтафаҳм, нодон, худбин кимсалар уни қадрлашни, меҳр-оқибат кўрсатишни хаёлга ҳам келтирмайдилар. Чунки пок одам ҳалол яшаган, худбинларга қўшилиб ҳаром емаган, уларга елпатаклик ҳам қилмаган. Қора юрак кимсалар тўғри ва ҳалол одамни ёқтирмай, ҳатто номини ёмон отлиққа чиқаришга ҳамла ҳам қиладилар.

«Қилмиш-қидирмиш» деганларидек, қора юрак кимсалар кўп ўтмай ҳаётдан тегишли азоб ва жазони оладилар. Ачинасан, ачинасан, яхши одам қадрини тополмай кетганига ачинасан. Лекин, олтин коса сингани билан баҳоси паст бўлиб қолмаганидек, яхши одамнинг қадр-қиммати ҳеч қачон йўқолмайди, номи ўчмайди. Дунёда яхшилар бор экан, ёмонлик ғолиб чиқолмайди.

ҲИКОЯТ. Бир доно ҳакимдан одамлар сўрашди:

— Бу дунёда яхшилар кўпми, ёмонларми?

Доно ҳаким жавоб берди:

— Дунёда яхшилар кўп, ёмонлар оз... Бир тасаввур қилинг. Бир челак тоза сувга бир томчи қора сиёҳ тушса, ҳаммасини булғайди. Она табиат эса сувни ҳаволатиб, оқизиб, думалатиб, барибир қора сиёҳ доғидан тозалайди... Одамлар ҳам шундай, тозалик, поклик, софдиллик инсон табиатида олам охиригача туради, яхшилар борки, бу дунё гуллаб-яшнаб омон яшаяпти...

Ҳа, дунё яхшилар учун яратилган. Шунинг учун одамлар қалбида меҳр-оқибат, қадр-қиммат ва инсоф-адолат чашмаси қайнаб турибди.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«Прометей» Ёшлар бирлашмаси

23 НОЯБРДАН 25 НОЯБРГАЧА

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

«ЙИЛ ҚЎШИҒИ»

КОНЦЕРТЛАР ТУРКУМИНИНГ БИРИНЧИ ЧИҚИШЛАРИ УТКАЗИЛАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«Юрмала-89» танлови ғолиби, Сочида бўлиб ўтган «Қизил чиннигул» анжумани совриндори
ЕВГЕНИЙ ПЕТРОВ.

Муҳожирлик ва диссидентлик қўшиқлари ижрочиси
ВИКТОР ЧУПРЕТОВ.

«Анка-пулемётчи» ва бошқа қўшиқлар ижрочиси
НАТАЛЬЯ СТУПИШИНА.

«КАРМЕН», «БИМ-БОМ», ЯҲУДИЙЛАРНИНГ «ШАБЭС» ГУРУҲЛАРИ.

Дастурий «Қўшиқ-90» телевизион танловининг доимий бошловчиси, театр ва киноартисти
ЕВГЕНИЙ МЕНЬШОВ.

Дастур директори — ЕЛЕНА ЯКОБСОН.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида ва ваколатли шахслар томонидан сотилади. Кассалар соат 11 дан 19 гача ишлайди.
Концертлар соат 16 ва 19.00 да бошланади.
Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Маълумотлар олиш учун 46-03-12, 46-70-31 телефонларига қўнғироқ қилинсин.

ДИҚҚАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ
ХАЛҚ ИЖОДИ ВА МАДАНИЙ МАЪРИФИЙ ИШЛАРИ ЖУМҲУРИЯТ ИЛМИЙ УСЛУБИЯТ МАРКАЗИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

26 НОЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

АСКИЯ, ҚИЗИҚЧИ ВА МАСХАРАБОЗЛАРНИНГ ЖУМҲУРИЯТ КЎРИК ТАНЛОВИ ҒОЛИБЛАРИ ИШТИРОКИДА

ЯКУНЛОВЧИ ТОМОША ЎТКАЗИЛАДИ

МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ КУЛГУ ШАЙДОЛАРИ!
Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.
Маълумот учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04.

«ЎЗБЕКОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

7 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА

8, 9 ДЕКАБРЬ СОАТ 16 ВА 19.30 ДА

«ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ»

«ҚИЗИҚЧИ — 90» КЎРИГИНИНГ ҒОЛИБИ, ЛЕНИНОБОДЛИК КУЛГИ УСТАСИ
ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ
ТОЖИКИСТОН ССЖДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
ҚОДИРЖОН МИРАШУРОВ
(7—8 декабрда)
ХУШОВОЗ ХОНАНДА
АБРУРАУФ ОЛИМОВ

(9 декабрда)

ИЖРОСИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 41-74-30, 45-92-13.

МОДЕЛЛАР УЙИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

Куз-қиш мавсумига мўлжалланган костюмлар, ҳажмли калавадан тўқилган жакетлар, юбка ва жемперлар, ёзлик енгил майкалар ва блузонлар, енгли ва енгсиз кўйлаклар — бирлашманинг ана шу барча моделлари МОДА ТАЛАБЛАРИГА ЖАВОБ БЕРАДИ. Уларнинг бичилиши ва безаклари, ранги ва гуллари ҳар қандай юксак дидли мода мухлисларини қаноатлантиради.

Уларнинг яна бир афзаллигини эслатиб ўтамиз. Кийим-кечаклар аралаш матолардан (табиий калавалардан сунъий толаларни қўшиб) тайёрланади. Бу либосларнинг пишиқлигини оширади, улар ғижимланмайди. Айни вақтда жилваланиб туради.

Газламалар шундай тўқилганки, уларнинг танага яқин томонлари табиий калавалардан тўқилган.

Жумҳурият трикотаж буюмлар моделлари уйи.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/XI да **Корсар,** 24/XI да **Риголетто,** 25/XI да **Оловиддиннинг сеҳрли чироғи** (12.00), **Алишер Навоий** (премьера 19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/XIда **Нажот истаб,** 23/XIда **Хотинлар «гап» идан чиққан ҳангома,** 24/XIда **Олтин девор,** 25/XIда **А. Қодирийнинг Ўтган кунлари.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 22/XIда **Ака-ука совчилар,** 23/XIда **Хотинимнинг эри,** 24/XI да **Нурхон,** 25/XIда **Табассум оқшоми.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/XI да **Майсаранинг иши,** 24/XIда **Фармонбиби аразлади,** 25/XIда **Лақма куёв.**

КИНО

22 НОЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «СИМЛИДАГИ МУҲАББАТ» (16, 18.30, 21.00).
Москва — «МАФИЯ НИНДЗЯГА ҚАРШИ» (17, 19, 20.40).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (16, 18.30, 21.00).
М. Шайхзода номли — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (16, 18.30, 20.45).
К. Ёрматов номли — «ПИЛЛА» (тоқ соатларда).
Восток — «БИРИНЧИ ҚОН» (тоқ соатларда).

23 НОЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «СИМЛИДАГИ МУҲАББАТ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Москва — «МАФИЯ НИНДЗЯГА ҚАРШИ» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
М. Шайхзода номли — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).
К. Ёрматов номли — «ПИЛЛА» — (тоқ соатларда).
Восток — «БИРИНЧИ ҚОН» (тоқ соатларда).

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ ХАЛҚ ИЖОДИ ВА МАДАНИЙ МАЪРИФИЙ ИШЛАРИ ЖУМҲУРИЯТ ИЛМИЙ УСЛУБИЯТ МАРКАЗИ

24—25 НОЯБРДА Муқимий номли мусиқали драма театри биносида вилоятларда ўтказилган АСКИЯ, ҚИЗИҚЧИ ВА МАСХАРАБОЗЛАР ғолиблари иштирокида

ЖУМҲУРИЯТ ТАНЛОВИ ЎТКАЗИЛАДИ

Танлов соат 11.00 да бошланади.

Ўзбекистон ЛКЁИ Сергели ноҳия комитети қошидаги «ПРОМЕТЕЙ» ёшлар хўжалик ҳисобидаги бирлашмаси

хоҳловчиларга инглиз тили бошланғич жадал курсини ўтишни таклиф қилади.

Курс муаллифлари: Б. РЕТМАН (Польша), **Л. АЛМАЗОВА** (Москва).

Курс давомийлиги — 2 ой, ҳафтасига 1,5 соатдан 2 марта.

Қўлланмалар ва техникавий воситаларнинг тўлиқ термаси сизга муваффақият қозониш кафолатини беради.

Телефонимиз: 67-89-79.
Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 11 дан 16.00 гача қўнғироқ қилинсин.

МАЪРУЗАЧИЛАР УЙИДА

(Марказ-14 мавзеси, А. Қодирий кўчаси, 13-уй, 83-хона)

Ҳандасавий чизмачилик ва чизма ҳандаса бўйича курс ишлари ва диплом ишларини тайёрлаш юзасидан маслаҳат ва ёрдам олмоқчи бўлганлар 1 декабрдан бошлаб ҳар чоршанба ва жума кунлари соат 10 дан 19 гача мурожаат қилишлари мумкин.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-55-31, 44-55-32.

Тошкент шаҳар Октябрь ноҳияси даволаш-профилактика бирлашмасига берилган 52609 серияли 064883 дан 064900 гача номерлардаги касаллик варақаларининг йўқолган

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Ташгоргрузтранс» концернига берилган ГТ-1 4471661, ГТ-1 4483846 номерли меҳнат дафтарчаларининг йўқолган

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги
М. Қорнёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5, 6 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ

Камолиддин РАҲИМОВ КОНЦЕРТИ

Программани ЎТКИР СИДДИҚОВ олиб боради.

Чипталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ

22, 23, 24 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 да

ҲАМЗА НОМИДАГИ ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ СОВРИНДОРИ, ЖУМҲУРИЯТДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН

«ЯЛЛА» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари Ўзбекистон ССЖ халқ артисти Фаррух ЗОКИРОВ.

Чипталар соат 11.00 дан сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

30 НОЯБРЬ, 1, 2 ДЕКАБРЬ СОАТ 16 ВА 19.00 ДА

БАСТАКОР Андрей ЛИТЯГИН СТУДИЯСИ

машҳур «САРОБ» (яккахон хонандаси — Татьяна Овсеенко), **«БАХМАЛ МАВСУМ»** (яккахон хонандаси — Анатолий Ильин) **гуруҳлари иштирокида тузилган**

ЯНГИ ДАСТУРНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Чипталар Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассаларида ва «УЗСПОРТКОНЦЕРТ» бирлашмасида сотилади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 39-47-22.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон ССЖ театр арбоблари уюшмаси
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

1,2 ДЕКАБРЬ СОАТ 16.00 ВА 19.30 ДА

«ЎЗБЕКИСТОН ЮЛДУЗЛАРИ» ТЕАТР СТУДИЯСИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«НАВО» АНСАМБЛИ

хонандалар: Кумуш РАЗЗОҚОВА, Ҳасанбек ва Ҳусанбек ЖУРАЕВЛАР.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — В. БАРАМИКОВ.

ДОНИ ИЛЬЯСОВ ГРУППАСИ
ҳонандалар: Маъмура ҚУРБОНОВА, Фазлитдин ХОЛМУРОДОВ;
Қизиқчилар: Обид АСОМОВ, Болтабой ТОШМАТОВ;
Концерт ҳомийси «ОСИЁ» ассоциацияси.
Касса соат 11.00 дан ишлайди.
ЖАМОА БУЮРТМАЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Бизнинг телефонлар: 32-35-53, 45-92-13.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

25, 26, 27, 28 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА
ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ЖАМҒАРМАСИ
ЎЗБЕКИСТОН ЛКЁИ «ЁШЛАР УЙИ»
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОСИ ҚЎМИТАСИ

«ПУШЕН» овоз ёзиш студияси ҳамкорлигида

АНЪАНАВИЙ

«КАМОЛОТ—90»

ЖУМҲУРИЯТ КЎРИК-ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗАДИЛАР
ЯНГИ ОВОЗ ВА ЯНГИ ИҚТИДОР СОҲИБЛАРИНИНГ ЭНГ ЯНГИ ҚЎШИҚЛАРИНИ БИРИНЧИ БЎЛИБ СИЗ ШУ ЕРДА ТИНГЛАЙСИЗ.
Сиз ўзингизга янги санъат юлдузини кашф этиб, ўз севгилингизга биринчи бўлиб янги қўшиқ ҳадя этасиз.
Ва ниҳоят 10 ва 11 декабрь кунлари соат 16 ва 19.30 да сиз «КАМОЛОТ-90» кўрик-танлови ғолибларининг ҳисобот томошаларида иштирок этиб, санъат соҳибларининг ижодлари билан чуқурроқ танишиш имкониятига эга бўласиз.
КЎПЧИЛИК БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Мурожаат қилиш учун телефонлар: 45-93-63, 41-45-20.
Чипталар соат 11 дан бошлаб сотилади.

Ўзбекистон маданият вазирлиги

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

25 НОЯБРЬ СОАТ 15.00 ДА

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ СИНЬЗЯНЬ УЙҒУР АВТОНОМ НОҲИЯСИНИНГ

АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ

ҳамда хонанда

ПОШША ЭШОН

иштирокида

КОНЦЕРТ

Патталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70, 32-53--79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140, 390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.